

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قرآن و مبینی اجتماع بقی السیدین العظم
معاونت راهبردی جبهه‌سازی

الگوی سوم؛ خلاصه کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن
به کوشش: جمعی از فعالان جبهه‌ی مردمی انقلاب اسلامی

پاییز ۱۴۰۲

فهرست

فہرست

مقدمه

یکی از اساسی‌ترین مسائل در گفتمان تمدنی، مساله «زن»، نوع نگاه به آن و شیوه مواجهه با چالش‌های این حوزه می‌باشد که این موضوع در تقابل تمدنی بین انقلاب اسلامی و غرب، از اهمیت بالاتری برخوردار است. الگوی جمهوری اسلامی نسبت به جایگاه ارزشی بانوان و نقش آفرینی آنها در مسائل اساسی، همچنین شیوه حضور اجتماعی و کنشگری فعال زنان، یک الگوی نظام یافته است که به فرموده امام جامعه علیه السلام یک الگوی سومی را در برابر الگوی شرقی و غربی ارائه می‌دهد.

الگوی سوم برگرفته از آموزه‌های اسلامی و به برکت فهم دینی رهبر کبیر انقلاب اسلامی علیه السلام بوده که با درک اهمیت آن، از پیش از پیروزی انقلاب مسئله «زن» را در تشکیل نظام اسلامی مورد توجه جدی قرار داد. «امام نقش زنان را فهمید؛ و الا بودند بزرگانی از علما که ما با اینها بگومگو داشتیم، که اصلاً زنها در تظاهرات شرکت نکنند یا نکنند! آنها می‌گفتند زنها در تظاهرات شرکت نکنند! آن حصار محکمی که انسان به او تکیه می‌داد، خاطر جمع می‌شد، تا بتواند در مقابل این‌جور نظراتی که از مراکز مهمی هم ارائه می‌شد، بایستد، حصار رأی امام و فکر امام و عزم امام بود.» ۱۳۹۰/۱۰/۱۴

با توجه به تمرکز بیش از پیش نظام سلطه بر موضوع زنان، همچنین تعدد حوزه‌های

مغفول در «مسئله زن»، ضروری است گفتمان سازان گام دوم انقلاب اسلامی با مطالعه و دقت نظر بیشتری نسبت به این موضوع، گفتمان غالب حوزه زنان را از حالت تدافعی خارج کرده و در عوض، گفتمان مطالبه از غرب را مطرح کنند؛ چرا که «در مسئله ی زن، موضع ما در قبال مدعیان ریاکار غربی، موضع مطالبه است، موضع دفاع نیست... ما در قبال [غرب متجدد] مطالبه کننده ایم، اینها نسبت به مسئله ی زن جداً گناهکارند، مقصّرند؛ ضربه زدند، جنایت کردند. بنابراین صحبت هایی که ما می کنیم جنبه ی دفاع ندارد، جنبه ی بیان نظر و عقیده ی اسلامی و موضع اسلامی است.» ۱۴۰۱/۱۰/۱۴

همچنین به فرموده امام جامعه ﷺ «ما به یک حرکت عمومی به سمت چشم انداز [تمدنی انقلاب اسلامی] نیاز داریم؛ باید یک حرکت عمومی در کشور راه بیفتد... [که] اولاً نیاز دارد به اینکه از صحنه یک شناختی وجود داشته باشد؛ یعنی این کسانی که این حرکت را انجام می دهند یا محور این حرکتند یا لاقط تحریک کننده این حرکتند، بایستی صحنه را درست بشناسند، عناصر درگیر در این صحنه را بشناسند.» ۱۳۹۸/۰۳/۰۱

محتوای کتاب الگوی سوم نیز تنظیم و تدوین بیانات معظم له ﷺ می باشد که با هدف تبیین گفتمان جمهوری اسلامی در «مسئله زن» و الگوهای غلط رایج، برای گفتمان سازان حرکت عمومی تدوین و تولید شده و در شناخت بخشی از صحنه گفتمان تمدنی جمهوری اسلامی، دست این گفتمان سازان را به عنوان یکی از ارکان پیشران در حرکت عمومی جامعه پر می کند.

فصل اول:

جایگاه مسئله زن در الگوی تمدنی

مسئله‌ای اساسی در هر تمدن

مسئله‌ی زن - که امروز در دنیا باید به عنوان «بحران زن» آن را نامید - یکی از اساسی‌ترین مسائل هر تمدنی، هر جامعه‌ای و هر کشوری است.^۱ [زیرا] نصف نیروی انسانی کشور، بانوان هستند و اگر بینش غلطی در مورد زن وجود داشته باشد، پیشرفت به معنای حقیقی و در سطح وسیع آن، شدنی نیست.^۲

زن در منطق اسلام و معرفت اسلامی یک الگویی دارد؛ یک چهارچوبی برای زن معین شده است. این چهارچوب، یک چهارچوب کامل است؛ یعنی زن اسلامی عبارت است از آن موجودی که: دارای ایمان است؛ دارای عفاف است؛ متصدی مهم‌ترین بخش تربیت انسان است؛ اثرگذار در اجتماع است؛ دارای رشد علمی و معنوی است؛ مدیر کانون بسیار مهم خانواده است؛ مایه‌ی آرامش جنس مرد است. همه‌ی اینها در کنار خصوصیات زنانگی است؛ مثل لطافت، مثل رقت قلب، مثل آمادگی دریافت انوار الهی. این الگوی زن مسلمان است... این الگوی اسلامی است. در مقابل آن، یک الگوی انحرافی وجود دارد که در دوره‌های مختلف زمان متفاوت بوده. امروز آن الگوی انحرافی، الگوی زن غربی است.^۳

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان نخبه، ۱۳۹۰/۳/۰۱.

۲. بیانات در اجتماع زنان خوزستان، ۱۳۷۵/۱۲/۲۰.

۳. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (علیهم‌السلام)، ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

الف) جایگاه مسئله زن در الگوی تمدن غربی

من تعجب می‌کنم - جز استثناها - چرا این جور بوده؟! چرا بشریت همواره درباره‌ی مسئله زن و مرد، کج فکر کرده؟ شما از تعلیمات انبیا که بگذرید، در همه‌ی برداشت‌های بشری و در همه‌ی تحلیل‌هایی که بشر و تفکرات بشری داشتند، جایگاه زن و مرد، جایگاه غلطی است و نسبت زن و مرد، نسبت غلطی است. حتی در تمدن‌های خیلی بلندپایه‌ی دنیای باستان - مثل تمدن روم یا ایران - که شما نگاه کنید، می‌بینید که برداشت از زن، یک برداشت غلط است و امروز هم وضع دنیا همین جور است. امروز هم علی‌رغم همه‌ی این جنجال‌ها و هیاهوهایی که در زمینه‌ی مسئله‌ی زن وجود دارد و ادّعی اروپا در حمایت از زن و موضع انسانی زن، متأسفانه همان برداشت غلط وجود دارد.^۱

۱. وجود یک «ستم تاریخی» علیه زنان

وقتی به نقشه‌ی انسانی عالم و جوامع بشری نگاه می‌کنیم - هم جوامع اسلامی مثل کشور خودمان و سایر کشورهای اسلامی، هم جوامع غیراسلامی و از جمله جوامع به اصطلاح متمدن و پیشرفته - می‌بینیم که در همه‌ی این جوامع، متأسفانه مسئله‌ای به نام مسئله‌ی زن همچنان وجود دارد. این نشان دهنده‌ی نوعی کج‌بینی و کج‌روی و حاکی از نوعی کوتاه‌نظری نسبت به مسائل انسانی است. معلوم می‌شود که بشر با همه‌ی ادعاهایش، با همه‌ی تلاش‌هایی که مخلصان و دلسوزان کرده‌اند، با همه‌ی کارهای فرهنگی و وسیعی که بخصوص در مورد مسئله‌ی زن انجام گرفته است... هنوز بشر نتوانسته مسئله‌ی زن را، و به تبع این مسئله، مسئله‌ی دو جنس - یعنی زن و مرد - را، و قهراً مسئله‌ی انسانیت را حل کند. به عبارت دیگر:

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان پزشک به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۱۳۶۸/۱۰/۲۶.

زیاده‌روی‌ها و کج‌روی‌ها و بدفهمی‌ها، و به تبع اینها، تعدی‌ها، ظلم‌ها، نارسایی‌های روانی، مشکلات مربوط به خانواده و مشکلات مربوط به نحوه‌ی اختلاط و امتزاج و ارتباطات دو جنس، هنوز جزو مسائل حل‌نشده‌ی بشریت است. مسئله‌ی «خانواده» که امروز یک مشکل اساسی در دنیاست، از کجا ناشی می‌شود؟ از نحوه‌ی نگرش به مسئله‌ی زن، یا از نگرش به ارتباط زن و مرد ناشی می‌شود. چرا خانواده که یک نهاد طبیعی و اساسی وجود بشری است، الآن در دنیا این قدر دچار بحران است؟ این ناشی از آن است که مسائل مربوط به ارتباطات دو جنس و همزیستی دو جنس و روابط دو جنس حل نشده، یا به تعبیر دیگری، نگرش، نگرش غلطی است.^۱

”

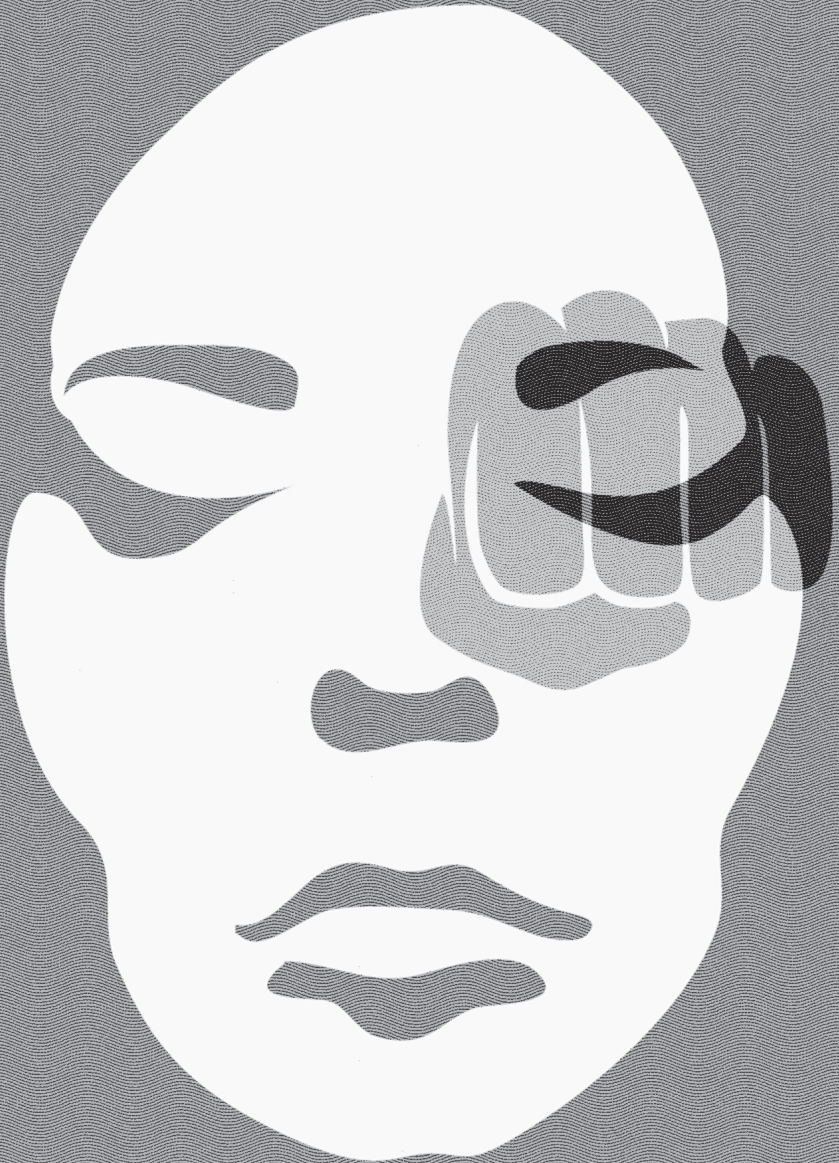
در همه‌ی تحلیل‌هایی که بشر و تفکرات بشری داشتند، جایگاه زن و مرد، جایگاه غلطی است و نسبت زن و مرد، نسبت غلطی است. حتی در تمدن‌های خیلی بلندپایه‌ی دنیای باستان مثل تمدن روم یا ایران ... برداشت از زن، یک برداشت غلط است و امروز هم وضع دنیا همین جور است.

نتیجه این‌که حالا ما که در مجموعه‌ی افکاری که مردان، آنها را درست کرده‌اند، قرار می‌گیریم، می‌گوییم نگرش به مسئله‌ی زن درست نیست؛ می‌توان گفت نگرش به مسئله‌ی مرد درست نیست - تفاوتی نمی‌کند - یا نگرش به کیفیت دو جنس، یعنی هندسه‌ی قرار گرفتن دو جنس، نگرش غلطی است؛^۲ نگرشی که هر چند همیشه هم

۱. بیانات در دیدار اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان، ۱۳۷۰/۱۰/۰۴.

۲. بیانات در دیدار اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان، ۱۳۷۰/۱۰/۰۴.

تحقیرآمیز نبوده، اما همیشه غلط بوده.^۱ این نگرش غلط در کنار نبود قانون نیرومند حمایتی از زن و فقدان یک عامل معنوی قوی مانند محبت بسیار شدید و یا یک ایمان مستحکم و روشن، آن هم در شرایط غلبه قدرت جسمانی مردان بر زنان، موجب شده است که همیشه و در طول تاریخ، مرد به زن زور بگوید.^۲ و علی‌رغم اینکه قوت عقلی، علمی و تفکر و احساسات زن و مرد، مساوی و بلکه در بخشی از آنها غلبه با جنس زن است،^۳ متأسفانه در طول تاریخ، همواره یک ستم تاریخی بر زن رفته است که بیشتر هم ناشی از این است که قدر زن و جای او را ندانسته‌اند.^۴

۲. «گفتمان عقب‌مانده و سیاسی غرب» در مسئله زن

اروپایی‌ها دیر آمدند وارد میدان شدند؛ یعنی دیرتر از کشورهای اسلامی و کشورهای غیراروپایی نسبت به مسئله‌ی زن تنبّه پیدا کردند و خیلی دیر فهمیدند مسئله را؛ چون می‌دانید تا دهه‌های دوّم این قرن، در هیچ جای اروپا هیچ زنی حق رأی دادن نداشت؛ حق صرف کردن مال خودش را نداشت؛ حتی آنجایی که دموکراسی هم بود. از دهه‌ی دوّم، یعنی از سال‌های ۱۹۱۶ یا ۱۹۱۸ به بعد، یواش یواش در کشورهای اروپایی شروع شده که به زن حق بدهند برای اعمال نظر، برای تصرف در سرمایه‌ی خودش، برای حقوق اجتماعی متساوی با مرد؛ چون خیلی دیر از خواب پا شدند؛ مثل اینکه می‌خواهند این عقب‌افتادگی از لحاظ زمان را با جنجال‌های دروغی جبران کنند، پُر کنند... امروز هم که دنیای تمدّن غرب می‌خواهد آن عقب‌افتادگی بسیار ملامت برانگیز خودش در مورد مسئله‌ی زن را جبران کند، جور دیگری جبران

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور، ۱۳۸۸/۰۷/۲۸.

۲. بیانات در دیدار اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان، ۱۳۷۵/۰۸/۱۴.

۳. بیانات در دیدار اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان، ۱۳۷۵/۰۸/۱۴.

۴. بیانات در دیدار اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان، ۱۳۶۹/۱۰/۱۶.

می‌کند... اینها جانب مفاهیم انسانی را در مورد زن، تحت الشعاع مسائل دیگر قرار می‌دهند؛ تحت الشعاع مسائل تبلیغاتی، مسائل سیاسی، مسائل اقتصادی؛ کما اینکه از اول هم همین جور بوده؛ در اروپا از اولی هم که به زنان حقوقی داده شد، غالباً بر همین مبانی غلط استوار بوده.^۱

شعارهای پوچ غربی!

شما به شعارهایی که در غرب داده می‌شود، نگاه نکنید. این شعارها پوچ است و حاکی از واقعیت نیست. فرهنگ غربی را از این شعارها نمی‌شود فهمید. فرهنگ غربی را باید در ادبیات غربی جست و جو کرد. کسانی که با ادبیات اروپایی، با شعر اروپایی، با رمان و داستان و نمایشنامه‌های اروپایی آشنا هستند، می‌دانند؛ زن در چشم فرهنگ اروپایی، تا از دوران قرون وسطا و قبل از آن، تا همین اواخر قرن فعلی، زن موجود درجه دوم بوده است! هر چه برخلاف این ادعا کنند، خلاف می‌گویند. شما به نمایشنامه‌های معروف شکسپیر انگلیسی نگاه کنید، ببینید با چه نفسی و با چه زبانی و با چه دیدی در این نمایشنامه‌ها و سایر ادبیات غربی به زن نگاه می‌شود! مرد در ادبیات غربی، سرور زن است؛ ارباب زن است و اختیاردار زن است، که بعضی از نمونه‌های این فرهنگ و آثار آن، امروز هم باقی است.

زن در چشم فرهنگ اروپایی، تا از دوران قرون وسطا و قبل از آن، تا همین اواخر قرن فعلی، زن موجود درجه دوم بوده است! هر چه برخلاف این ادعا کنند، خلاف می‌گویند.

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان پزشک به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۱۳۶۸/۱۰/۲۶.

امروز هم وقتی زنی با مردی ازدواج می‌کند و به خانه شوهر می‌رود، حتی نام خانوادگی او عوض می‌شود و نام خانوادگی مرد می‌شود!... این رسم غربی هاست. در کشور ما این طور نبوده، هنوز هم نیست. زن هویت خانوادگی خودش را با خودش حفظ می‌کند، ولو بعد از ازدواج. این نشانه‌ی همان فرهنگ قدیمی غربی است که مرد سرور زن است. زن با همه موجودی خود و املاک خود وقتی ازدواج می‌کرد [و] به خانه شوهر می‌رفت، یعنی در فرهنگ اروپایی، زن وقتی ازدواج می‌کرد، نه فقط جسم او در اختیار شوهر قرار می‌گرفت، بلکه تمام اموال و املاک و دارایی‌های او هم که از پدر و خانواده‌اش به او رسیده بود، متعلق به شوهر می‌شد!

زن غربی هیچ حقی نداشت

این حقیقتی است که غربی‌ها نمی‌توانند آن را انکار کنند. این در فرهنگ غربی بود. در فرهنگ غربی، زن وقتی به خانه شوهر می‌رفت، شوهر در واقع اختیار جان او را هم داشت! لذا شما در داستان‌های غربی و در اشعار اروپایی بسیار می‌بینید که شوهر به خاطر یک اختلاف اخلاقی، همسر خود را می‌کشد و کسی هم او را ملامت نمی‌کند! دختر در خانه پدر هم حق هیچ‌گونه گزینشی را نداشت. البته در همان زمان هم در میان غربی‌ها معاشرت‌های زن و مرد تا حدودی آزاد بود، ولی اختیار ازدواج و اختیار انتخاب شوهر، یکسره به دست پدر بود. در همان نمایشنامه‌هایی که اشاره کردم، آنچه که شما می‌بینید، همین است: دختری است که مجبور به ازدواج شده است؛ زنی است که از طرف شوهر خود به قتل رسیده است؛ خانواده‌ای هستند که زن در آن در نهایت فشار است، و از این قبیل. آنچه که هست، از همین قبیل است. این، ادبیات غربی است. تا اواسط قرن کنونی، همین فرهنگ ادامه داشته است؛ البته از اواخر قرن نوزدهم میلادی، یک حرکت‌هایی شروع شده است به نام آزادی زنان.^۱

۱. بیانات در اجتماع خواهران به مناسبت جشن میلاد کوثر، ۱۳۷۶/۰۷/۲۰.

۳. «تمدن مردسالار غربی» و استفاده ابزاری از زن

گفتمان غرب در مورد زن، يك گفتمان كاملاً حساب شده ی سیاسی است؛ یعنی آن روزی که این فکر و این گفتمان درباره ی زن، در غرب آغاز به کار کرد و شروع کرد، يك محاسبه ی دقیقی پشت این وجود داشت. گفتمان غربی در مورد زن دو جزء برجسته دارد: یکی مردواره کردن زن، یعنی زن را متشبّه به مرد قرار دادن، یعنی به دنبال این بودند که مشاغل گوناگونی که با ساخت جسمی و عصبی و فکری مرد سازگارتر است را بکشاند به سمت بانوان و زنان، و این را يك افتخار برای زن و يك امتیاز برای زن قرار بدهند. این يك بخش مهم از این گفتمان است. يك بخش دیگر هم زن را وسیله ی راحتی برای التذاذ جنسی مرد قرار دادن. از آغاز رنسانس در غرب و به دنبال آن، حضور صنعت و پیدایش صنعت جدید در غرب، به تدریج این گفتمان غربی رشد پیدا کرد و اوجش در روزگار ماست.^۱

گفتمان غربی در مورد زن دو جزء برجسته دارد: یکی مردواره کردن زن ... یعنی به دنبال این بودند که مشاغل گوناگونی که با ساخت جسمی و عصبی و فکری مرد سازگارتر است را بکشاند به سمت بانوان و زنان، و این را يك افتخار برای زن و يك امتیاز برای زن قرار بدهند. يك بخش دیگر هم زن را وسیله ی راحتی برای التذاذ جنسی مرد قرار دادن.

۱. در دیدار جمعی از بانوان فرهیخته ی حوزوی و دانشگاهی، ۱۳۹۲/۰۲/۲۱.

«زن ایدئال غربی» چیست؟! نیروی کار ارزان!

زن در حقیقت قربانی تمدن صنعتی اروپا شد. این يك حقیقت کاملاً روشن و مشخصی است؛ یعنی علت اینکه در انگلیس و در فرانسه و در همه کشورهای غربی - که تا اوایل قرن نوزدهم برای زن حقوقی قائل نبودند و زن مقهور مطلق دست مرد بود - برای زن حقوقی چون حق رأی، حق مالکیت، حق تصرف شناختند، این بود که او می توانست يك بازوی کاری ارزانی باشد برای این صنایعی که تازه به شکوفایی داشت می رسید.^۱

غرب متجدد یعنی همین که از حدود دوپست سال پیش به این طرف در همه ی شئون زندگی یک حرفی ابراز کرده، نسبت به «مسئله ی زن» جداً گناهکار است، مقصر است. ضربه زدند، جنایت کردند. اصلاً نظام سرمایه داری غرب یک نظام مردسالار است؛ چرا؟ ریشه ی این نگاه هم این است که در نظام سرمایه داری، سرمایه بالاتر از انسانیت است و انسان ها در خدمت سرمایه قرار می گیرند. بنابراین مرد اولویت دارد بر زن در نظام سرمایه داری؛ چون رجحان سرمایه بر انسان، در مورد مرد بیشتر صادق است. لذا شما می بینید در نظام سرمایه داری دو جور از زن سوء استفاده می شود: یکی در مورد خود کار، [که] این یکی از این نکات مهم است. همین الان در بسیاری از کشورهای غربی، مُزد زن برای کار مشابه با مرد، کمتر از مرد است، چون ضعیف تر است، چون زورپذیرتر است. یکی هم چون مرد جنس برتر است، زن وسیله ی التذاذ مرد قرار بگیرد.^۲

۱- جایگاه و مسائل زنان در فرهنگ اسلام و تجدد، انتشارات انقلاب اسلامی، تهران، ۱۳۹۸، ص ۱۴۷؛ سمینار «نقش زن در جامعه» در دانشگاه تربیت معلم، ۱۳۶۴/۱۲/۱۰.
۲. بیانات در دیدار اقصاء مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

«زن ایدئال غربی» چیست؟ وسیله‌ی لذت‌جویی مردان!

همه کار کردند برای اینکه بتوانند زن را قانع کنند که امتیاز او به نوع رفتاری است که جذّابیت‌های جنسی او را برای مرد بیشتر کند؛ همه‌ی تلاش [خود] را کردند. یعنی برنامه‌ریزی برای تجارت، برای صنعت، برای زندگی متعارف در کوچه و خیابان، جوری است که مرد هوسباز و هوسناک بتواند خودش را با چشم، با غیرچشم اشباع کند!

الآن واقعیت این است: زن غربی مظهر مصرف، آرایش، جلوه‌گری در مقابل مردان و وسیله‌ی هیجان جنسی نوع مرد و جنس مرد است. بقیه‌ی حرف‌هایی که می‌زنند، مثل قضیه‌ی عدالت جنسیتی و این حرف‌ها، همه حرف است و ظاهر قضیه است؛ باطن قضیه آن است.^۱

اینها واقعاً کرامت زن را شکستند؛ اینها حرمت زن را شکستند. بدترین قضیه هم همین است که اشاره کردم: کار را به جایی برسانند که خود زن - زن جوان یا دختر جوان - صلاح خودش را در این ببیند که جوری ظاهر بشود که از جنبه‌ی جنسیتی بتواند نظر مرد را به خودش جلب کند! رساندن زن به این نتیجه، بزرگ‌ترین ضربه‌ای بود که اینها به زن وارد کردند. خب، نتیجه‌ی این نگاه مردسالاری چه شد؟ وقتی که مرد در تمدن غربی، جنس برتر است و تمدن، تمدن مردسالار است، نتیجه این است که زن سعی می‌کند الگوی خودش را مرد قرار بدهد و مرد می‌شود الگوی زن؛ زن دنبال کارهای مردانه حرکت می‌کند. نتیجه این است.^۲

۱. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (علیهم‌السلام)، ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

الآن واقعیت این است: زن غربی مظهر مصرف، آرایش، جلوه‌گری در مقابل مردان و وسیله‌ی هیجان جنسی نوع مرد و جنس مرد است. بقیه‌ی حرف‌هایی که می‌زنند، مثل قضیه‌ی عدالت جنسیتی و این حرف‌ها، همه حرف است و ظاهر قضیه است؛ باطن قضیه آن است... اینها واقعاً کرامت زن را شکستند؛ اینها حرمت زن را شکستند.

[در حقیقت] يك نامعادله‌ای را به تدریج به وجود آورده‌اند: يك طرف ذی نفع، يك طرف مورد انتفاع. بشریت را این جوری تقسیم کرده‌اند. طرف ذی نفع، مرد است [و] طرف مورد انتفاع، عبارت است از زن. به نظر من بزرگ‌ترین ضربه، بزرگ‌ترین اهانت، بزرگ‌ترین حق‌کشی که در زمینه‌ی مسئله‌ی زن انجام گرفته، همین است. در محیط اجتماعی، فرهنگی شکل بگیرد که زن به عنوان يك طرف مورد انتفاع، برای استفاده‌ی يك طرف ذی نفع مطرح شود. این متأسفانه امروز در فرهنگ غربی وجود دارد. دیگران هم از آنها تقلید کردند [و] در راهش کوشش کردند؛ تلاش کردند و این در دنیا جا افتاده است.^۱ این حقیقت تلخی است که امروز دنیا به آن دچار هست که زن در فرهنگ غربی قیمت واقعی خودش را ندارد. برای زن، خودنمایی و جلوه‌گری و زیبایی‌فروشی، يك شرط حتمی شخصیت است.^۲

۱. در دیدار با جمعی از بانوان نخبه، ۱۳۹۰/۰۷/۰۳.

۲. جایگاه و مسائل زنان در فرهنگ اسلام و تجدید، ص ۱۴۱؛ در دیدار با عده‌ای از پرستاران ۱۳۶۵/۱۰/۱۵.

۴. توجه معیوب به «مسئله زن» و فروپاشی خانواده

غرب زندانه از زیر بار طرح مسئله‌ی خانواده درمی‌رود. توی همه‌ی بحث‌هایی که اینها می‌کنند، بحث زن هست، اما اصلاً بحث خانواده نیست. خانواده، نقطه‌ی ضعف غرب است. مسئله‌ی زن را مطرح می‌کنند، اما اصلاً اسم خانواده را نمی‌آورند؛ با اینکه زن از خانواده جدا نیست.^۱

غرب بابی بند و باری، با اشاعه‌ی فساد و فحشا، با آزادی بی‌قید و شرط معاشرت زن و مرد، بنیاد خانواده را متلاشی کرد.

تمدن غرب از یک سوزن را مانند بیشتر ادوار تاریخ، طرف ضعیف و مغلوب در مجموعه‌ی خانواده و جامعه دانسته و نگه داشته و از سوی دیگر با تحمیل فرهنگ برهنگی، دست تظاول جنس مرد را به شخصیت وی گشوده و با کمال تأسف، او را در موارد زیادی در حدّ یک وسیله‌ی التذاذ تنزل داده است.^۲ غرب در قضیه‌ی زن و خانواده، در یک گمراهی و ضلالت عمیقی به سر می‌برد. فقط خانواده نیست؛ بلکه در مورد شخصیت زن، هویت زن، غرب در یک گمراهی عجیبی است.^۳

غرب نتوانست خانواده را حفظ کند و در غرب، خانواده، غریب، مورد بی‌اعتنایی و تحقیر شد.^۴ در مورد مسئله‌ی خانواده... اگر بخواهیم مسائل غرب را نگاه کنیم، فاجعه است؛ فاجعه است! غرب خانواده را متلاشی کرده؛ واقعاً متلاشی کرده. غربی‌ها با انواع و اقسام همین مسائل، خانواده را واقعاً متلاشی کردند و این به

۱. بیانات در سومین نشست اندیشه‌های راهبردی، ۱۴/۱۰/۱۳۹۰.

۲. جایگاه و مسائل زنان در فرهنگ اسلام و تجدد، ص ۱۴۲. کنگره‌ی بین‌المللی «زن و انقلاب جهانی اسلام»، ۱۳۶۷/۱۷/۰۸.

۳. بیانات در سومین نشست اندیشه‌های راهبردی با موضوع زن و خانواده، ۱۴/۱۰/۱۳۹۰.

۴. بیانات در خطبه‌ی عقد، ۱۳۷۹/۱۷/۱۷.

فروپاشی تدریجی خانواده انجامیده که صدای خود متفکرین غربی را هم بلند کرده؛ خیلی از خیرخواهانان، مُصلحینشان به این توجّه کرده اند و فریاد می‌کنند.^۱ یکی از گناهان کبیره‌ی تمدّن غرب نسبت به بشریت، این است که ازدواج را در چشم مردم سبک کرد؛ تشکیل خانواده را کوچک کرد، مثل لباس که عوض می‌کنند.^۲ غرب با بی‌بند و باری، با اشاعه‌ی فساد و فحشا، با آزادی بی‌قید و شرط معاشرت زن و مرد، بنیاد خانواده را متلاشی کرد. مردی که می‌تواند آزادانه در جامعه اطفای شهوت بکند، زنی که می‌تواند بدون هیچ ایراد و اشکالی در جامعه با مردان گوناگون تماس داشته باشد، اینها در خانواده، نه یک شوهر خوب و نه یک همسر خوب و زن خوب خواهند بود؛ لذا بساط خانواده متلاشی شد.^۳

۵. خشونت و جنایت علیه زنان در غرب

کتابی از «جیمی کارتر» رئیس‌جمهور پیشین آمریکا به اسم «تقاضایی برای اقدام» که به موضوع نقض حقوق بشر و تجاوزات و وحشتناک علیه زنان پرداخته. جیمی کارتر در این کتاب می‌گوید: هرساله صد هزار دختر به عنوان برده در آمریکا فروخته می‌شوند؛ جایی که صاحب یک روسپی‌خانه می‌تواند دختری را که معمولاً اهل آمریکای لاتین یا آفریقا است، با قیمتی برابر هزار دلار خریداری کند. وی همچنین به تجاوزات جنسی که در محوطه‌های کالج‌ها رخ می‌دهد، اشاره دارد؛ به جایی که از هر بیست و پنج مورد، تنها یک مورد گزارش می‌شود. کارتر همچنین عنوان می‌کند که تنها یک درصد از متجاوزان جنسی در ارتش محاکمه می‌شوند. انسان‌گریه‌اش می‌گیرد! این چه وضعی است در دنیا؟! این چه جور تکریم زن است؟! نویسنده‌ی

۱. بیانات در سومین نشست اندیشه‌های راهبردی، ۱۴/۱۰/۱۳۹۰.

۲. بیانات در خطبه‌ی عقد، ۱۳۷۸/۰۱/۲۲.

۳. بیانات در اجتماع خواهران به مناسبت جشن میلاد کوثر، ۱۳۷۶/۰۷/۳۰.

نامدار و معروف غربی، کتاب ژمان می نویسد برای شرافتمندانه نشان دادن شغل روسپی‌گری!... که چگونه دل‌آلان جنسی، می آیند از کشورهای آمریکای لاتین دخترها را با وعده و وعید و فلان برمی دارند می برند و می فروشند به این مراکز... این است فرهنگ غرب نسبت به زن؛ این است احترام اینها نسبت به زن!^۱

امروز در دنیا طبق گزارشی که داده شده است - که این گزارش به نظرم گزارش سازمان ملل است؛ گزارش يك مرکز رسمی است - سریع‌الرشدترین تجارت‌های دنیا، تجارت زنان و قاچاق زنان است. بدترین کشورها هم در این زمینه، چند تا کشورند؛ از جمله رژیم صهیونیستی است.^۲

کتک‌کاری مدرن!

اساساً پدیده‌ی کتک زدن همسر آن قدر در جامعه‌ی آمریکایی متأسفانه رایج است که يك عنوان يك واژه «وای داتری» وجود دارد؛ یعنی کتک زدن زن، کتک زدن همسر؛ چیزی که ما از تصوّرش هم وحشت می‌کنیم. آن قدر شکایت‌ها در این زمینه به دادگاه‌های امریکا زیاد شد که متفکرین جامعه روی این قضیه شروع کردند به بحث و گزارش دادن که انسان وقتی می‌خواند و اطلاع پیدا می‌کند از این آمار، می‌بیند حقیقتاً دنیای جاهلیت آنجاست! چه فرقی است میان آن مردی که دخترش را در جاهلیت در کودکی زیر خاک می‌کرد، با آن مردی که همسرش را تا حدّ مرگ کتک می‌زند؟^۳

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان برگزیده کشور، ۱۳۹۳/۰۷/۳۰.

۲. بیانات در دیدار جمعی از بانوان نخبه، ۱۳۹۰/۰۳/۰۱.

۳. جایگاه و مسائل زنان در فرهنگ اسلام و تجدد، ص ۱۵۲؛ بیانات در مراسم بزرگداشت روز زن در استادبوم آزادی، ۱۳۶۷/۱۱/۰۸.

فرزندان نامعلوم

در غرب فرزندان‌انی که نمی‌دانند پدر و مادرهایشان چه کسانی هستند، زیادند. زنان و مردانی که باهم اسماً زن و شوهرند، ولی سال‌های متمادی از همدیگر هیچ اطلاعی ندارند، فراوانند. زنانی که خاطرشان جمع باشد تا آخر عمرشان، تا دوران پیری آنها، سایه‌ی این مرد بر سرشان هست و باهم زندگی خواهند کرد، کمند. مردانی که خاطرشان جمع باشد که این همسرشان که مورد علاقه‌شان هم هست، فردا نمی‌گذارد برود سراغ یک زندگی مستقل، کم هستند.^۱

الآن بیشترین تجاوز جنسی با اعمال زور، در غرب - در آمریکا و در اروپا - دارد انجام می‌گیرد؛ خیلی بیش از کشورهای دیگر؛ درحالی‌که آنجا به حسب ظاهر و به قول خودشان، آزادی زنان هم هست. بیشترین خشونت مرد داخل خانه علیه زن داخل خانه، در آنجا دارد انجام می‌گیرد.

اینها با این همه ضربه‌ای که به زن و به حیثیت زن و به کرامت زن وارد آورده‌اند، خودشان را پرچمدار حقوق زن وانمود می‌کنند! یعنی اینها از قضیه‌ی حقوق زن در دنیا دارند استفاده می‌کنند؛ یعنی واقعاً این نهایت وقاحت است.

#METOO

حالا یک وقت کسی از یک جاهایی یک اطلاعات پنهانی دارد، یک وقت نه؛ خیلی آشکار است که دیگر واقعاً اسم نمی‌خواهم بیاورم. آدم خجالت می‌کشد اسم بیاورد

۱. بیانات در خطبه‌ی عقد، ۱۳۷۵/۰۵/۱۱.

#ME TOO

MENT
ECT

از این چیزی که سال گذشته راه افتاد بین زن های غربی و تعرّض های جنسی و مانند اینها.

اینکه می گویند آزادی زن، مرادشان آزادی به این معناست؛ اینها آزادی است؟! اینها که آزادی نیست؛ عین اسارت است؛ عین اهانت است.^۱ شنیدید که تعداد قابل توجهی از بانوان صاحب مقام غربی، در همین چند ماه قبل از این، یکی پس از دیگری اعلان کردند که در دوران جوانی، در جریان مسائل اداری ای که در آنجاها عضو بوده اند، با زور و با خشونت مورد سوء استفاده قرار گرفته اند؛ این را به زبان آوردند، گفتند. اینها زن های معمولی نیستند؛ زن های برجسته ی غربی اند.^۲ یکی از عالی ترین مقامات دولتی و نظامی زن ... اعلام کرد که مورد تعرّض و تجاوز قرار گرفته؛ یعنی حتّی زنانی که به رتبه های بالای اداری و اجتماعی و سیاسی می رسند، از آسیب منطق غربی در مورد زن در امان نیستند و برکنار نمی مانند.^۳

بیشترین تجاوز خشونت آمیز

این عنوان «عدالت جنسیتی» و مانند اینها هم حرف است! اینها حرف هایی است که ... غربی ها گفته اند ... چه عدالتی؟! این عدالت است؟! الآن بیشترین تجاوز جنسی با اعمال زور، در غرب - در آمریکا و در اروپا - دارد انجام می گیرد؛ خیلی بیش از کشورهای دیگر؛ در حالی که آنجا به حسب ظاهر و به قول خودشان، آزادی زنان هم هست. بیشترین خشونت مرد داخل خانه علیه زن داخل خانه، در آنجا دارد انجام می گیرد؛ طبق آمارهایی که وجود دارد. آن وقت در خود این آمارهایی که ذکر می کنند، می گویند بسیاری از زن های آنها جرئت نمی کنند بیایند شکایت بکنند.

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

۲. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (علیهم السلام)، ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

۳. بیانات در ارتباط تصویری با مداحان اهل بیت (علیهم السلام)، ۱۳۹۹/۱۱/۱۵.

این آمارها مربوط به جاهایی است که می‌آیند شکایت می‌کنند، که تازه این، همه‌ی آن هم نیست! آنجاست که مشکل دارند؛ مشکل زندگی دارند؛ مشکل فرهنگ دارند؛ مشکل مدیریت جامعه دارند. چه عدالتی؟! عدالتی نیست! اسم عدالت جنسیتی را می‌آورند، برای اینکه بتوانند مقاصد خودشان را اعمال بکنند. در اسلام، عدالت جنسیتی به این است که زن، محترم باشد؛ مورد تعرض قرار نگیرد؛ مرد به خاطر قوای جسمانی قوی‌تر از زن و به خاطر قواره‌ی بزرگ‌تر از زن، به خودش حق ندهد که به زن زور بگوید و یا اعمال خشونت بکند؛ عدالت این است.^۱

در محیط غرب، تجارت جنسی هست؛ برده‌داری جنسی هست؛ شکستن همه‌ی حد و مرزهای اخلاقی و انسانی هست؛ عرفی کردن و قانونی کردن چیزهایی هست که در همه‌ی ادیان حرام است... واقعاً خجالت هم نمی‌کشند!

چشم و دل سیرهای متجاوز!

متأسفانه در داخل، ما دیر به این نقاط رسیدیم؛ یعنی خیلی از این حرف‌ها بعد از انقلاب برای ما روشن شد؛ و الا قبل از انقلاب، حتی بعضی از بزرگان تصوّرشان این بود که این آزادی ارتباط زن و مرد در غرب، موجب می‌شود که چشم و دل مردها سیر بشود و دیگر تخلّفات جنسی انجام نگیرد! تخلّفات که گاه به‌گاه گوشه و کنار انجام می‌گرفت، وقتی چشم و دل مردها سیر شد، دیگر این تخلّفات انجام نمی‌گیرد! این جوری فکر می‌کردند! حالا شما نگاه کنید ببینید که چشم و دل اینها سیر شده یا

۱. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (ع) ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

حرصشان صد برابر شده با این تعرّض‌های جنسی‌ای که انجام می‌گیرد؟ دائم دارند می‌گویند. در محیط کار، در کوچه و بازار، در همه جا، حتی در تشکیلات منظم و آهنینی مثل ارتش - که زن‌ها هم آنجا هستند - تعرّض انجام می‌گیرد! تعرّض غیر از فسقِ توافقی است. حالاً آن فسقِ توافقی به جای خود؛ علاوه‌ی بر آن، تعرّض زورکی هم انجام می‌گیرد؛ یعنی نه فقط چشم‌ودل سیر نشده، حرص و هوس در بین آنها صد برابر شده. لذاست که امروز شما نگاه می‌کنید در محیط غرب، تجارت جنسی هست؛ برده‌داری جنسی هست؛ شکستن همه‌ی حد و مرزهای اخلاقی و انسانی هست؛ عرفی کردن و قانونی کردن چیزهایی هست که در همه‌ی ادیان حرام است. این هم جنس‌بازی و این قبیل حرف‌ها فقط مربوط به اسلام نیست؛ اینها در همه‌ی ادیان جزو محرمات کبیره است؛ اصلاً اینها را قانونی می‌کنند؛ واقعاً خجالت هم نمی‌کشند!^۱

[بنابراین] این ظلم عمومی و فراگیر و همه‌گیر مخصوص دوران اخیر است و ناشی از تمدّن غرب است؛ هرچند در گذشته‌ی تاریخ هم به زن ظلم شده است.^۲

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

۲. بیانات در دیدار جمعی از بانوان، ۱۳۷۹/۰۶/۳۰.

ب) جایگاه مسئله زن در الگوی تمدن اسلامی

بر اساس نگاه اسلامی، زن در عین این که هویت و خصوصیت زنانه خود را حفظ می‌کند - که طبیعت و فطرت است و برای هر جنسی خصوصیات آن جنس ارزش است - یعنی آن احساسات رقیق را، عواطف جوشان را، آن مهر و محبت را، آن رقت را، آن صفا و درخشندگی زنانه را برای خود حفظ می‌کند، در عین حال، هم باید در میدان ارزش‌های معنوی - مثل علم، مثل عبادت، مثل تقرب به خدا، مثل معرفت الهی و سیر وادی‌های عرفان - پیشروی کند، هم در عرصه مسائل اجتماعی و سیاسی و ایستادگی و صبر و مقاومت و حضور سیاسی و خواست سیاسی و درک و هوش سیاسی، شناخت کشور خود، شناخت آینده‌ی خود، شناخت هدف‌های ملی و بزرگ و اهداف اسلامی مربوط به کشورهای اسلامی و ملت‌های اسلامی، شناخت توطئه‌های دشمن، شناخت دشمن، شناخت روش‌های دشمن باید روزبه‌روز پیشرفت کند و هم در زمینه‌ی ایجاد عدل و انصاف و محیط آرامش و سکونت در داخل خانواده باید پیشرفت داشته باشد.^۱

زن باید پرورش اسلامی پیدا بکند؛ در علم، در فرهنگ، در سیاست و در همه چیز؛ در میدان‌های اجتماعی و اقتصادی و سیاسی و همه جا برود و پیشتاز باشد؛ اما در مسائل شهوانی و جنسی، ملعبه‌ی دست این و آن نشود؛ این حرف ماست.^۱

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان، ۱۳۷۹/۰۶/۳۰.

این نگاه اسلام است نسبت به زن و نسبت به مرد، در عرصه‌های مختلفی که هم یک نگاه مترقی است، هم عادلانه است: زن در جای برجسته‌ی خود، مرد هم در جای برجسته‌ی خود، و هر دو برخوردار از امتیازات قانونی، فکری، نظری و عملی.^۱

حقوق و وظایف یکسان نیست، اما متعادل است. در نگاه به مسئولیت‌پذیری‌ها، اینجا تکیه بر ویژگی‌های طبیعی زن و مرد است.

۱. تساوی در ارزش، تعادل در حقوق و وظایف

نگاه اسلام به مسئله‌ی جنسیت و به مسئله‌ی زن و در حقیقت نظر اسلام نسبت به مسئله‌ی زن و مرد چیست؟ درباره‌ی نظر اسلام این جوری می‌شود گفت که اسلام در ارزش‌گذاری انسانی و اسلامی، «انسان» را مورد نظر دارد. زن و مرد هیچ خصوصیتی ندارند؛ هیچ تفاوتی ندارند. تساوی زن و مرد در زمینه‌ی ارزش‌های انسانی و اسلامی جزو مسلمات اسلام است. در این هیچ تردیدی نیست: «إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ»؛ ده خصوصیت عمده را ذکر می‌کند برای مرد و زن، که همه در اجر یکسانند: «أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا» (احزاب: ۳۵). نگاه اسلام این است...

۱. بیانات در دیدار جمعی از پرستاران، ۱۳۷۰/۰۸/۲۲.
۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

البته وظایف متقابل زن و مرد نسبت به یکدیگر مختلفند، اما تعادل وجود دارد: «و لَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ» (بقره: ۲۲۸). آن مقداری که حق برای آنها هست، همان مقدار حق، علیه آنها هست؛ یعنی بر آنها هست. یک چیزی متعلق به آنهاست، به همان میزان یک چیزی متعلق به طرف مقابل است؛ یعنی بر دوش آنها و تکلیف آنهاست؛ تعادل کامل. این هم در مورد حقوق زن و مرد، بنابراین حقوق و وظایف یکسان نیست، اما متعادل است. در نگاه به مسئولیت پذیری‌ها، اینجا تکیه بر ویژگی‌های طبیعی زن و مرد است.

مسئولیت‌های متفاوت متناسب

یک تفاوت‌هایی بین زن و مرد، یعنی طبیعت زنانه و طبیعت مردانه وجود دارد. هم در جسم، هم در روح و در مسائل معنوی، یک تفاوت‌هایی وجود دارد؛ مسئولیت‌ها متناسب با آن تفاوت‌هاست. این تفاوت‌ها تأثیر دارد در نوع مسئولیت‌هایی که متوجه به زن یا مرد است؛ این مربوط به طبیعت زنانه یا طبیعت مردانه است. هیچ‌کدام نایستی چیزی برخلاف طبیعت خودشان انجام بدهند. این در مورد تکالیف شخصی و به اصطلاح مسئولیت‌های گوناگونی بود که در محیط خانه و محیط بیرون و مانند اینها وجود دارد. اما در مورد وظایف اجتماعی، تکالیف زن و مرد یکسان است. نقش‌ها مختلف است، اما تکالیف یکسان است. یعنی هم زن، هم مرد برایشان جهاد واجب است؛ منتها جهاد مرد یک جور است، جهاد زن یک جور دیگر است. امر به معروف و نهی از منکر، هم بر زن واجب است، هم بر مرد واجب است؛ منتها تقسیم نقش شده؛ نقش‌ها یکسان نیست.^۱

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

۲. خانواده، سلول تشکیل دهنده اجتماع

تشکیل خانواده ناشی از یک قانون عامّ عالم وجود و آفرینش است. آن قانون عبارت است از قانون زوجیت: «سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ مِمَّا لَا يَعْلَمُونَ» (یس: ۳۶). البته این زوجیت، درست نقطه‌ی مقابل تضاد در دیالکتیک هگلی و مارکسیسم است؛ یعنی حرکت جامعه و حرکت تاریخ و حرکت بشری ناشی از تضاد است؛ [اما] در اسلام نه. سنتز از آنتی‌تزی به وجود نمی‌آید؛ از زوجیت به وجود می‌آید؛ از زوجیت است؛ از ملائمت است؛ از همراهی است که آن رتبه‌ی بعدی به وجود می‌آید؛ نسل بعدی به وجود می‌آید؛ حرکت بعدی به وجود می‌آید؛ مرحله‌ی بعدی به وجود می‌آید. بنابراین زوجیت، قانون عامّ عالم آفرینش است؛ منتها این قانون ثابت در مورد انسان، یک ضوابطی دارد. علت چیست که ضوابط معین کرده‌اند؟ چون بدون ضابطه هم می‌شد زوجیت به وجود بیاید، مثل اینکه بعضی جاهای دنیایی قاعدگی وجود دارد. علت این است که کار انسان از روی انتخاب و اختیار است.

چهارچوبی برای انتخاب

حرکت انسان، پیشرفت انسان، بدون انتخاب خودش و اختیار خودش ممکن نیست. باید بتواند این انتخاب و اختیار در یک چهارچوب قرار بگیرد؛ و الا یکی یک چیزی انتخاب می‌کند، یکی چیز ضدّ او انتخاب می‌کند، اغتشاش به وجود می‌آید. قانون در همه جا هست؛ در مسئله‌ی زوجیت انسان هم وجود دارد. این باز مخصوص اسلام نیست. در همه‌ی ادیان عالم شما نگاه کنید، زوجیت با یک قانونی است. بی قانونی در اینجا گناه است؛ جرم است؛ ظلم است؛ موجب آشفتنگی است؛ موجب اغتشاش است. خب، این ضوابط موجب سلامت خانواده است. اگر

چنانچه این ضوابط رعایت شد، موجب این است که خانواده سالم بشود؛ خانواده که سالم بشود، اجتماع سالم می‌شود. خانواده سلول تشکیل دهنده‌ی اجتماع است؛ خانواده‌ها که سالم شدند، اجتماع سالم می‌شود.^۱

۳. زن، مظهر آرامش و صاحب حق حیات طبیعی و ایمانی

زن در خانواده، در محیط خانواده، چه‌کاره است؟ من با توجه به مجموعه‌ی معارفی که در آیات و روایات و مانند اینها هست، در ذهن خودم این جور تصویر می‌کنم که: زن، هوایی است که فضای خانواده را انباشته؛ یعنی همچنان که شما در فضا تنفس می‌کنید، اگر هوا نباشد، تنفس ممکن نیست، زن این جوری است. زن خانواده به منزله‌ی تنفس در این فضا است. «الْمَرْأَةُ رِيحَانَةٌ وَ لَيْسَتْ بِقَهْرْمَانَةٍ»^۲ مال خانواده است. «ریحانه» یعنی گل، یعنی عطر، بوی خوش؛ همان هوایی که فضا را پُر می‌کند. «قهرمان» در زبان عربی یعنی کارگزار، کارگر یا مثلاً فرض کنید سرکارگر. زن یک «قهرمانه» نیست. در خانواده، این جور نیست که شما خیال کنید حالا زن گرفتید، کارها را بریزید سر زن؛ نخیر. خودش داوطلبانه یک کاری را می‌خواهد انجام بدهد، عیب ندارد؛ خانه‌ی خودش است؛ دلش می‌خواهد یک کاری را انجام بدهد، انجام داده؛ اگر نه، هیچ‌کس حق ندارد، مرد یا غیرمرد، او را وادار کند، اجبار کند به اینکه این کار را باید انجام بدهد.^۳

۱. بیانات در دیدار در جمعی از اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

۲. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۱۱، ص ۱۷۰.

۳. بیانات در دیدار در جمعی از اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

زن، هوایی است که فضای خانواده را انباشته؛ یعنی همچنان که شما در فضا تنفس می‌کنید، اگر هوا نباشد، تنفس ممکن نیست، زن این جوری است. زن خانواده به منزله‌ی تنفس در این فضا است.

زن در نقش همسری

زن در خانواده، یک وقت در نقش همسری ظاهر می‌شود؛ یک وقت در نقش مادری ظاهر می‌شود. هر کدام یک خصوصیتی دارند. در نقش همسری، زن در درجه‌ی اول، مظهر آرامش است: «وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا» (اعراف: ۱۸۹). آرامش، چون زندگی تلاطم دارد. مرد در این دریای زندگی مشغول کار و تلاطم است؛ وقتی به خانه می‌آید، احتیاج به آرامش دارد؛ احتیاج به سکینه دارد. این سکینه رازن در خانه ایجاد می‌کند: «لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا»؛ یعنی مرد در کنار زن احساس آرامش کند؛ زن مایه‌ی آرامش است. نقش زن به عنوان همسر، عشق و آرامش است. حالا این مسئله‌ی سکونت، در آیه‌ی دیگر هم «خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً» (روم: ۲۱) دارد. «مَوَدَّةً» یعنی همان عشق؛ «رَحْمَةً» یعنی مهربانی؛ بین زن و شوهر عشق و مهربانی متبادل می‌شود. نقش زن به عنوان همسر این است. این نقش کوچکی نیست؛ خیلی نقش مهمی است؛ خیلی نقش بزرگی است....

زن در نقش مادری

در مورد مادری نقش زن، نقش حق حیات است؛ یعنی زن تولیدکننده‌ی موجوداتی است که از او به وجود می‌آیند. این جور است دیگر. اوست که حمل می‌کند؛ اوست که وضع می‌کند؛ اوست که تغذیه می‌کند؛ اوست که نگه‌داری می‌کند. جان انسان‌ها در مشت مادرهاست. مادرها به فرزند حق حیات دارند. محبتی که خدای متعال در دل مادر نسبت به فرزند قرار داده، یک چیز بی‌نظیر است؛ یعنی اصلاً هیچ عشقی از این نوع نیست؛ به این کیفیت نیست که آن را قرار داده. صاحب حق حیات است. بعد ادامه‌ی نسل؛ مادرها مایه‌ی ادامه‌ی نسل‌اند؛ یعنی نسل بشر با «مادری» است که ادامه پیدا می‌کند.

افشاننده‌ی بذرایمان در دل‌ها؛ مادرها هستند که فرزند را مؤمن بار می‌آورند... مادرها مایه‌ی انتقال عناصر هویت ملی‌اند.

مادرها مایه‌ی انتقال عناصر هویت ملی‌اند. هویت ملی یک چیز مهمی است؛ یعنی هویت یک ملت، شخصیت یک ملت در درجه‌ی اول به وسیله‌ی مادرها منتقل می‌شود. زبان، عادات، آداب، سنت‌ها، اخلاق‌های خوب، عادت‌های خوب، اینها همه در درجه‌ی اول به وسیله‌ی مادر منتقل می‌شود. پدر هم مؤثر است، اما خیلی کمتر از مادر؛ مادر بیشترین تأثیر را دارد.

افشاننده‌ی بذرایمان در دل‌ها؛ مادرها هستند که فرزند را مؤمن بار می‌آورند. «ایمان» درس نیست که آدم به یکی درس بدهد یا بگیرد؛ ایمان یک رویش است؛ یک رشد معنوی است که بذرافشانی لازم دارد. این بذرافشانی به وسیله‌ی

مادر انجام می‌گیرد و مادر این کار را می‌کند. اخلاق را همین‌طور. بنابراین نقش او فوق‌العاده است.^۱

۴. اصلی‌ترین نقش زن: «خانه‌داری»، نه «خانه‌نشینی»

حالا این دو نقش، نقش مهمی است. من بارها گفته‌ام؛ عقیده‌ام هم همین است، که مهم‌ترین و اصلی‌ترین وظایف زن هم اینهاست. اصلی‌ترین نقش یک زن از نظر اسلام همین نقش خانه‌داری است؛ منتها مهم این است که خانه‌داری به معنای خانه‌نشینی نیست. خانه‌داری یعنی خانه را داشته باشید؛ در کنار داشتن خانه، هر کار دیگری که از عهده‌ی شما برمی‌آید و میل به آن و شوق به آن را دارید، می‌توانید انجام دهید؛ منتها همه در ذیل خانه‌داری است.

اگر چنانچه امر، یک جایی دائر شد بین اینکه جان این بچه حفظ بشود یا آن کار در اداره انجام بگیرد، جان این بچه مقدم است؛ در این تردیدی دارید؟ نه؛ یعنی هیچ زنی در این تردید ندارد که اگر جان بچه در خطر بیفتد یا آن کار در اداره در خطر بیفتد، جان بچه مقدم است. اخلاق بچه هم همین‌طور است؛ ایمان بچه هم همین‌طور است؛ تربیت بچه هم همین‌طور است. یعنی همان‌طور که در مورد جان بچه تردیدی ندارید، در مورد تربیت هم همین‌طور است.

۱. بیانات در دیدار جمعی از اقسام مختلف بانوان ۱۴/۱۰/۱۴۰۱. «البته یک جاهایی هست که می‌توان با یک شیوه‌ای، با یک شگردی، این به اصطلاح تردید و دَوْران امر بین این و آن را به یک شکلی حل کرد؛ یک مواردی [را] می‌شود حل کرد؛ اما اگر چنانچه واقعاً دَوْران بود و چاره‌ای نبود، این مقدم بر آن کار اداره است؛ ولیکن [اگر] آن هم کار مجازی است، کار لازمی است، در مواردی ضروری است - یعنی کارهای اجتماعی در یک مواردی فریضه است، وظیفه است، باید انجام بدهید - آنجا خوب باید انجام داد. البته آنجایی هم که فریضه است، بستگی دارد به اینکه اهمّیت این فریضه چقدر باشد. حالا من مسئله‌ی جان را مثال زدم، لکن گاهی هست که اهمّیت یک فریضه از جان بچه‌ی انسان، از جان همسر انسان، از جان پدر و مادر انسان بالاتر است. فریضه وقتی که بزرگ شد، عظمت پیدا کرد، حتی بر جان کودک هم ترجیح پیدا می‌کند».

اصلی‌ترین نقش یک زن از نظر اسلام همین نقش خانه‌داری است؛ منتها مهم این است که خانه‌داری به معنای خانه‌نشینی نیست. خانه‌داری یعنی خانه را داشته باشید.

یعنی در موارد عادی، محور وظایف زن، خانواده است و واقعاً هم خانواده بدون حضور زن، بدون فعالیت زن، بدون احساس تکلیف زن، امکان ندارد اداره بشود، و اداره نمی‌شود؛ بدون زن اداره نمی‌شود. یک گره‌های ریزی گاهی در خانواده هست که جز با سرانگشت ظریف زن باز نخواهد شد. مرد هرچه هم قوی باشد و توانا باشد، نمی‌تواند بعضی از گره‌ها را باز کند. این گره‌های ظریف و گاهی گره‌های کور، جز با سرانگشت ظریف زن بازشدنی نیست.^۱

۱. بیانات در دیدار در جمعی از اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

۵. نقش اول زن در حرکت تاریخی انسان

زنان نیمی از جمعیت بشر را تشکیل می‌دهند؛ آن هم نیمی که اگر نگاه کاوشگر انسان بخواهد نقش آن را با نقش‌های دیگر مقایسه کند، خواهد دید که نقش این نیم، حساس‌ترین، ظریف‌ترین، ماندگارترین و مؤثرترین نقش‌ها در حرکت تاریخ انسان و در سیر بشریت به سوی کمال است. خدازن را این‌گونه آفریده. اگر بنای آفرینش انسان و جهان را به دو بخش کارهای ظریف و ریزه‌کاری و بخش کارهای مستحکم - و به تعبیر سازندگان بناها، سفت‌کاری - بگذاریم، بخش اول که ظریف‌کاری‌ها و ریزه‌کاری‌ها و رشته‌رشته پروردن احساسات و عواطف بشر است، در اختیار زن است، و این یعنی نگاه درست و منطقی به زنان.^۱

نگرش به کیفیت دو جنس، یعنی هندسه‌ی قرار گرفتن دو جنس، نگرش غلطی است. نارسایی‌ها زیاد و مشکلات فراوان است؛ علاج چیست؟ علاج این است که ما سراغ راه حل الهی برویم و آن را پیدا کنیم؛ چون درباره‌ی مسئله‌ی زن و مرد، پیام وحی حاوی مسائل مهمی است. برویم ببینیم وحی در این باره چه می‌گوید. وحی هم فقط به موعظه کردن بسنده نکرده؛ بلکه نمونه‌سازی کرده است. شما ببینید وقتی که خدای متعال می‌خواهد برای انسان‌های مؤمن در طول تاریخ نبوت‌ها در قرآن مثالی بزند، می‌فرماید: «وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتٌ فِرْعَوْنُ» (تحریم: ۱۱). در زمان موسی علیه السلام، این همه مؤمن بودند؛ این همه کسانی در راه ایمان تلاش و فداکاری کردند؛ اما آن نمونه را اسم می‌آورد. این ناشی از چیست؟ آیا خدای متعال خواسته از زنان جانبداری کند؛ یا نه، مسئله چیز دیگری است؟

۱. جایگاه و مسائل زنان در فرهنگ اسلام و تجدد، ص ۱۱۹؛ در پیام به مناسبت سمینار کوثر، ۱۳۶۵/۱/۲۰.

سرآمدان بی‌همتا

مسئله این است که این زن در اوج حرکت معنوی به جایی رسیده که فقط او را می‌شود مثال زد و لاغیر. حالا این قبل از فاطمه‌ی زهرا علیها السلام است؛ این قبل از مریم کبری علیها السلام است؛ این متعلق به آن زمان است. زن فرعون، نه پیامبر است، نه پیامبرزاده است، نه همسر پیامبر است، نه در خانواده‌ی هیچ پیامبری بوده است. تربیت معنوی و رشد و بالندگی یک زن، او را به این جامی رساند. البته نقطه‌ی مقابلش هم هست؛ یعنی در فساد هم اتفاقاً همین است. باز برای این که خدای متعال بدترین انسان‌ها را مثال بزند، می‌فرماید: «ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ» (تحریم: ۱۰) باز هم دو زن را مثال می‌زند که بدترین انسان‌ها بودند. زمان نوح و زمان لوط، این همه کفار بودند، بدها بودند، اما قرآن آنها را مثال نمی‌زند؛ زن نوح و زن لوط را مثال می‌زند. این عنایت به جنس زن و توجه به اوج‌های گوناگون و حضیض‌های گوناگون زن، ناشی از چیست؟ شاید از این جهت باشد که قرآن می‌خواهد به نگرش غلط مردم آن روز دنیا - که متأسفانه امروز هم همان نگرش غلط باقی است؛ چه مردم جزیره‌العرب که دخترانشان را زیر خاک می‌کردند، و چه مردم امپراتوری‌های بزرگ دنیا، مثل روم و ایران - اشاره کند.^۱

اگر بنای آفرینش انسان و جهان را به دو بخش کارهای ظریف و ریزه‌کاری و بخش کارهای مستحکم بگذاریم، بخش اول که ظریف کاری‌ها و ریزه‌کاری‌ها و رشته‌رشته پیرویدن احساسات و عواطف بشر است، در اختیار زن است، و این یعنی نگاه درست و منطقی به زنان.

۱. بیانات در دیدار اعضای شورای فرهنگی، اجتماعی زنان، ۱۳۷۰/۱۰/۰۴.

[آری] در قرآن کریم، به عنوان یک نمونه‌ی کامل ایمان، خدای متعال دوزن را مثال می‌زند؛ به عنوان نمونه‌ی کفر هم دوزن را مثال می‌زند^۱ و این یعنی اینکه زن را نه فقط محور و عبرت و آئینه‌ای برای زنان، بلکه برای کل جامعه قرار می‌دهد. می‌شد یک مرد انتخاب نکنند. نه، این در مقابله‌ی با آن نگاه انحرافی و غلطی است که نسبت به زنان وجود داشته است.^۲

زن صالح، جامعه صالح

[بنابراین] اصلاح زنان در جامعه، به دنبال خود، صلاح مردان را هم می‌آورد. نقش زنان در این مورد جزو نقش‌های برجسته و شاید نقش اول است.^۳ ... و اگر کشور بتواند جامعه زنان را با همان معارفی که اسلام خواسته است، آشنا کند، تردیدی نیست که پیشرفت و ترقی و تعالی کشور مضاعف و چند برابر خواهد شد؛ چرا که خصوصیت حضور خانم‌ها در میدان‌های مختلف این است که وقتی زن خانواده وارد میدان می‌شود، یعنی همسر و فرزندان او هم واردند. حضور مرد به این معنا نیست، اما حضور زن به این معناست. در هر میدانی که زن وارد شود - زنی که خانم و کدبانوی یک خانه است - در حقیقت همه آن خانه را در آن میدان وارد می‌کند.^۴ [در حقیقت] این زنان هستند که فرزندان صالح می‌پرورند و همسران خود را برای ورود به میدان‌های مثبت، تشجیع می‌کنند و بسیاری از زنان، شوهران خودشان را بهشتی می‌کنند و آنها را از مشکلات دنیا و آخرت نجات می‌دهند.^۵ اگر زن‌ها در صفوف مقدم حضور خودشان را تقویت کنند و ادامه بدهند، پیروزی‌هایکی پس از دیگری نصیب آنها خواهد شد. در این هیچ تردیدی نیست.^۶

۱. بیانات در دیدار فرمانده و پرسنل نیروی هوایی ارتش، ۱۳۸۸/۱۱/۱۹.

۲. بیانات در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور، ۱۳۸۸/۰۷/۲۸.

۳. بیانات در دیدار جمع کثیری از پرستاران، ۱۳۷۰/۰۸/۲۲.

۴. بیانات در اجتماع خواهران به مناسبت جشن میلاد کوتر، ۱۳۷۶/۰۷/۳۰.

۵. بیانات در دیدار جمعی از زنان شهر ارومیه، ۱۳۷۵/۰۶/۲۸.

۶. بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان در اجلاس جهانی «زنان و بیداری اسلامی»، ۱۳۹۱/۰۴/۲۱.

گ بر امریکا

DOWN WITH U

بر ایل

ج) جایگاه حجاب در الگوی تمدنی

مسئله‌ی حجاب، به معنای جلوگیری از اختلاط و آمیزش بی قید و شرط زن و مرد در جامعه است.^۱ حجاب، ارزشی است منطبق با طبیعت انسان. برهنگی و حرکت به سمت اختلاط هرچه بیشتر دو جنس با یکدیگر و افشا شدن اینها در مقابل یکدیگر، یک حرکت خلاف طبیعی و خلاف خواست انسانی است.^۲

۱. «حجاب» نکته اساسی در الگوسازی اسلامی از زن

زن اسلامی زنی است که راه را درست می‌رود؛ هدف را درست تشخیص می‌دهد و در این راه حاضر به فداکاری است، و چنین زنی عظمت می‌آفریند؛ همچنان که زنان ایران عظمت آفریدند... اما آنچه الگوی غربی و اروپایی است، نقطه‌ی مقابل این است؛ این دو با هم جمع‌شدنی نیست!... در الگوی اروپایی زن، مسئله این نیست که آنها می‌خواهند زن عالم باشد، اما اسلام نمی‌خواهد زن عالم باشد، یا آنها می‌خواهند زن در مناصب اجتماعی و صحنه‌ی اجتماعی باشد، [اما] اسلام نمی‌خواهد؛ قضیه این نیست... بحث بر سر چیز دیگری است. الگوی غربی امروز اروپایی، برخاسته و زاینده از الگوی باستانی رومی و یونانی آنهاست. آن روز هم این جور بود که زن وسیله‌ای برای تکلیف و التذاذ مرد بود، همه چیز تحت الشعاع این بود. امروز هم این را می‌خواهند؛ حرف اصلی غربی‌ها این است. آنها با چه چیز

۱. بیانات در دیدار جمعی از یانوان پزشک به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۱۳۶۸/۱۰/۲۶.
 ۲. بیانات در جلسه پرسش و پاسخ مدیران مسئول و سردبیران نشریات دانشجویی، ۱۳۷۷/۱۲/۰۴. در پاسخ به این پرسش دانشجویی که: «روزگاری بود که در بحث نوع حجاب، سؤال می‌شد که «حجاب برتر» چیست؛ ولی الآن مدت مدیدی است که معضل نوع حجاب و بدحجابی در حال کشانده شدن به بی‌حجابی است و یک سری اندیشه‌های نویی که مخلف‌مذهب هستند، خیلی زیرکانه و آرام آرام در بین مردم رسوخ می‌کنند و متأسفانه اثرات خیلی پایداری هم روی اذهان مردم برجای می‌گذارند. شاید من که دانشجوی باشم، شرایطی برایم فراهم شده باشد که با این لفظ شعارگونه‌ی «تهاجم فرهنگی» بیشتر آشنا باشم؛ ولی به نظر من مردم عادی نمی‌توانند عمق فاجعه را درک کنند؛ یعنی واقعا به آنها آگاهی داده نمی‌شود. به نظر حضرت عالی با این مسئله چطور باید برخورد جدی کرد؟ اصلا چرا هیچ برخورد جدی در جامعه دیده نمی‌شود؟ آیا باورهای سبزی را که سال‌ها بزرگ‌ترهای ماسعی کردند به ما انتقال دهند، می‌شود فقط به بهانه‌ی ایجاد تنوع و نشاط در روحیه‌ی جوانان زیر سؤال ببریم و همین‌طور خیلی راحت موجه جلوه دهیم؟»

زن مسلمان بیشتر دشمنند؟ با حجاب او؛ آنها با حجاب دشمنند. با این چادر شما، با حجاب صحیح و متقن شما از همه چیز بیشتر دشمنند؛ چرا؟ چون فرهنگ آنها این را قبول ندارد....

یک حفاظ و حجابی وجود دارد بین زن و مرد در مکتب اسلام. این به معنای این نیست که زن‌ها یک عالم جداگانه‌ای دارند غیر از عالم مردها؛ نه!... این، آن نکته‌ی اصلی است در الگوسازی اسلامی.

حجاب، لازمه زیست مشترک

یک حفاظ و حجابی وجود دارد بین زن و مرد در مکتب اسلام. این به معنای این نیست که زن‌ها یک عالم جداگانه‌ای دارند غیر از عالم مردها؛ نه! در جامعه با هم زندگی می‌کنند؛ در محیط کار با هم زندگی می‌کنند؛ همه جا با هم سروکار دارند؛ مشکلات اجتماعی را زن‌ها و مردها با هم حل می‌کنند؛ زن‌ها و مردها با هم جنگ می‌کنند و کردند؛ خانواده را با هم اداره می‌کنند و فرزندان را پرورش می‌دهند؛ اما آن حفاظ و حجاب در بیرون از محیط خانه و خانواده حتماً حفظ می‌شود. این، آن نکته‌ی اصلی است در الگوسازی اسلامی. اگر این نکته رعایت نشود، همان ابتدائی که امروز غرب دچار آن است، پیش می‌آید؛ اگر این نکته رعایت نشود، زن از پیشتانزی در حرکت به سمت ارزش‌ها که در ایران اسلامی دیده شد، بازخواهد ماند. آن نکته را هم غربی‌ها با تمام توان مایلند رسوخ بدهند در هر جایی و نسبت به هر کسی به نحوی^۱.

۱. بیانات در دیدار جمع‌گفتاری از پرستاران، ۱۳۷۰/۰۸/۲۲.

اسلام به وسیله‌ی حجاب، در برابر روی آن مسیری که جنس زن را به این نقطه‌ی انحراف برساند بسته؛ اجازه نداد. حجاب اسلامی وسیله‌ی مصونیت زن است؛ حجاب وسیله‌ی محدودیت زن نیست.^۱ مسئله‌ی حجاب، به معنای منزوی کردن زن نیست. اگر کسی چنین برداشتی از حجاب داشته باشد، برداشتش کاملاً غلط و انحرافی است. مسئله‌ی حجاب، به معنای جلوگیری از اختلاط و آمیزش بی‌قید و شرط زن و مرد در جامعه است. این اختلاط، به ضرر جامعه و به ضرر زن و مرد - بخصوص به ضرر زن - است. حجاب به هیچ وجه مزاحم و مانع فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و علمی نیست.^۲ حجاب مایه‌ی تشخیص و آزادی زن است؛ برخلاف تبلیغات ابلهانه و ظاهرینانه‌ی مادی‌گرایان، مایه‌ی اسارت زن نیست... حجاب وقار است؛ متانت است؛ ارزش‌گذاری زن است؛ سنگین شدن کفه‌ی آبرو و احترام اوست.^۳

کرامت زن مسلمان

ما زن را به عفت، به عصمت، به حجاب، به عدم اختلاط و آمیزش بی‌حد و مرز میان زن و مرد، به حفظ کرامت انسانی، به آرایش نکردن در مقابل مرد بیگانه - برای آن که چشم اولذت نبرد - دعوت می‌کنیم. این بد است؟! این کرامت زن مسلمان است. این کرامت زن است. آنهایی که زن را تشویق می‌کنند که خود را به گونه‌ای آرایش دهد که مردان کوچک و بازار به او نگاه کنند و غرایز شهوانی خودشان را ارضا کنند، باید از خودشان دفاع کنند که چرا زن را تا این حد پایین می‌آورند و تذلil می‌کنند؟! آنها باید جواب بدهند.^۴

۱. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (ع)، ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

۲. بیانات در دیدار جمعی از بانوان پزشکی به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۱۳۶۸/۱۰/۲۶.

۳. بیانات در دیدار جمعی از مداحان اهل بیت (ع)، ۱۳۹۱/۰۲/۲۳.

۴. بیانات در دیدار جمعی از زنان، به مناسبت ولادت حضرت فاطمه‌ی زهرا (ع)، ۱۳۷۱/۰۹/۲۵.

مازن را به عفت، به عصمت، به حجاب، به عدم اختلاط و آمیزش بی حد و مرز میان زن و مرد، به حفظ کرامت انسانی، به آرایش نکردن در مقابل مرد بیگانه - برای آن که چشم اولذت نبرد - دعوت می‌کنیم. این بد است؟! ... این کرامت زن است.

اسلام برای زن حجاب را معین کرده است. خود این حجاب، یکی از وسایل امنیت است. با حجاب زن مسلمان، هم خود زن مسلمان امنیت پیدا می‌کند و هم مردان مسلمان امنیت پیدا می‌کنند. آن جایی که حجاب را از زنان دور می‌کنند، آن جایی که زن را به عربیانی و برهنگی نزدیک می‌کنند، در درجه‌ی اول، امنیت از خود زن و در درجه‌ی بعد، از مردان و جوانان گرفته خواهد شد. برای این که محیط سالم و دارای امنیت باشد [و] زن بتواند کار خود را در جامعه انجام دهد، مرد هم بتواند مسئولیت‌های خود را انجام دهد، اسلام حجاب را معین کرده است که این حجاب، یکی از آن احکام برجسته‌ی اسلام است.^۱

۲. «مبارزه با حجاب» سیاست راهبردی اساسی بنیانی تمدن غرب

[از] مشکلات اصلی بشریت ... مسئله‌ی زن و مرد، جایگاه زن، مسئله‌ی زن و شأن زن در جامعه است، که این حقیقتاً یک بحران است؛ منتها به رونمی‌آورند؛ مطرح نمی‌کنند ... اشکال اینجاست که یک نامعادله‌ای را به تدریج به وجود آورده‌اند: یک طرف ذی نفع، یک طرف مورد انتفاع. بشریت را این جوری تقسیم کرده‌اند. طرف ذی نفع، مرد است [و] طرف مورد انتفاع عبارت است از زن ... لذا در فرهنگ غربی اگر

۱. بیانات در اجتماع زنان خوزستان، ۲۰/۱۲/۱۳۷۵.

زن بخواهد در جامعه نمود پیدا کند، شخصیت پیدا کند، حتماً باید از جذابیت‌های جنسی خودش چیزی را ارائه بدهد. حتی در مجالس رسمی، نوع پوشش زن باید جوری باشد که برای طرف ذی نفع و منتفع - یعنی طرف مرد - چشم‌نواز باشد... این متأسفانه امروز در فرهنگ غربی وجود دارد. دیگران هم از آنها تقلید کردند؛ در راهش کوشش کردند؛ تلاش کردند و این در دنیا جا افتاده. اگر کسی خلاف این را بگوید، علیه او جنجال می‌کنند....

این نشان دهنده‌ی این است که یک فرهنگی، یک سیاستی، یک راهبردی وجود دارد که سال‌های متمادی است دنبال می‌شود و پایه‌اش این است که این جایگاه، این شأن، این موقعیت غلط و اهانت‌آمیز را برای زن تثبیت کنند و متأسفانه کردند. لذا شما می‌بینید در غرب، با حجاب تدریجاً به صورت علنی دارد مخالفت می‌شود. عنوانی که برای این مخالفت ذکر می‌کنند، این است که می‌گویند حجاب نماد یک حرکت مذهبی است؛ ما نمی‌خواهیم در جوامع ما - که جوامع لائیک هستند - نمادهای مذهبی مطرح شوند. به نظر من این دروغ است.

هر نوع حجاب ممنوع!

بحث مذهب و غیرمذهب نیست؛ بحث این است که سیاست راهبردی اساسی بنیانی غرب بر عرضه شدن و هرزه شدن زن است و حجاب مخالف آن است. حتی اگر چنانچه حجاب ناشی از یک انگیزه و ایمان دینی هم نباشد، با آن مخالفت می‌کنند؛ مشکل اساسی این است.

این مسئله آن وقت دنباله‌های خودش را، تبعات بسیار جانکاه خودش را در جوامع بشری به وجود آورده؛ مسئله‌ی سست شدن بنیان خانواده... مسئله‌ی آمارگرپه‌آور و تأسف بار تجارت زنان. امروز در دنیا سریع‌الرشدترین تجارت‌های دنیا، تجارت زنان

و قاجاق زنان است... همه‌ی اینها مبتنی است بر این نگاه غلط؛ این نامعادله‌ی ظالمانه در مورد جایگاه زن در جامعه. پدیده‌ی کودکان نامشروع - که بالاترین آمار کودکان نامشروع هم در آمریکا است - پدیده‌ی زندگی‌های مشترکی که بدون ازدواج انجام می‌گیرد؛ یعنی در حقیقت نبود کردن کانون خانواده و محیط گرم و صمیمی خانواده و برکات خانواده، محروم کردن بشر از این برکات. اینها همه ناشی از مشکل اول است. باید برای این یک فکری کرد. باید جایگاه زن را تعریف کرد و در مقابل منطق هوچی‌گرانه‌ی غربی به جد ایستاد.^۱

بحث مذهب و غیرمذهب نیست؛ بحث این است که سیاست راهبردی اساسی بنیانی غرب بر عرضه شدن و هرزه شدن زن است و حجاب مخالف آن است.

[بنابراین] دشمنان با چه چیز زن مسلمان بیشتر دشمنند؟ با حجاب او. آنها با حجاب دشمنند؛ با این چادر شما؛ با حجاب صحیح و متقن شما از همه چیز بیشتر دشمنند. چرا؟ چون فرهنگ آنها این را قبول ندارد. اروپایی‌ها این جور هستند. آنها می‌گویند هرچه ما فهمیده‌ایم، دنیا باید از ما تقلید کند. جاهلیت خودشان را بر معرفت عالم مایلند که غلبه بدهند.

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان نخبه، ۱۳۹۰/۳/۰۱.

زن را ملعبه کردند

آنها می‌خواهند زن به سبک اروپایی - که عبارت است از سبک مُد و مصرف و آرایش در انظار عموم - و ملعبه قرار دادن مسائل جنسی بین دو جنس و این چیزها را در جامعه به وسیله‌ی زنان رواج بدهند. هر جا با این هدف‌گیری غربی‌ها مخالفت بشود، فریادشان بلند می‌شود. کم‌طاقت هم هستند؛ کمترین مخالفتی با مبانی پذیرفته‌ی خودشان را همین مدعیان غربی تحمّل نمی‌کنند. همه جای دنیا را هم توانسته‌اند تحت تأثیر قرار بدهند، مگر محیط‌های اسلامی واقعی را. شما در دنیای فقیر آفریقا و آمریکای لاتین و شرق آسیا و هر جایی که جوامعی هستند که مراجعه کنید و ببینید، خواهید دید آنجا هم توانسته‌اند همان الگوهای خودشان - همان جور آرایش کردن، همان جور مصرف کردن، همان جور ملعبه شدن زن - را رواج بدهند. تنها جایی که تیر اینها به نشان نخورد، محیط‌های اسلامی است و مظهر آنها، جامعه‌ی بزرگ اسلامی جمهوری اسلامی [است]؛ لذا است که به شدت با این مبارزه می‌کنند.^۱ [دشمنان] برای اینکه از زن آن چنان موجودی که مورد نظر خودشان هست، به وجود بیاورند، محتاج این هستند که دائماً مُد درست کنند و چشم‌ها و دل‌ها و ذهن‌ها را به همین چیزهای ظاهری و کوتاه‌نظرانه مشغول کنند. کسی که به این چیزها مشغول شد، به ارزش‌های واقعی کی خواهد رسید؟ مجال پیدا نمی‌کند برسد.

۱. بیانات در دیدار جمع کثیری از پرستاران، ۱۳۷۰/۰۸/۲۲.
 ۲. بیانات در دیدار جمع کثیری از پرستاران، ۱۳۷۰/۰۸/۲۲.

زنی که در فکر باشد از خود وسیله‌ای برای جلب نظر مردها بسازد، کی فرصت این را پیدا خواهد کرد که به طهارت اخلاقی فکر کند و بیندیشد؟! مگر ممکن است چنین چیزی؟! آنها این را می‌خواهند؛ آنها نسبت به زن‌های جوامع دنیای سوّم مایل نیستند زن دارای فکر روشنی باشد؛ آرمان خواه باشد و خودش دنبال هدف‌های بزرگ حرکت کند و شوهر و پسر خود را هم حرکت بدهد؛ این را مایل نیستند.^۲

نظام سلطه می‌داند که اگر در یک جامعه‌ای ذهنیت زن را خراب کند و امیدهای او و آرزوهای او و ایدئال‌های او را به یک جهتی که کمتر از شأن زن است، سوق دهد، بدون شک می‌توانند جامعه را منحط کنند.^۱

۱. عفاف و حجاب در سبک زندگی ایرانی - اسلامی، ص ۱۰۷، از مصاحبه با مجله‌ی شاهد بانوان، ۱۳۶۷/۰۹/۱۳.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
50 EAST LAKE STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60607
TEL: (773) 835-3211
WWW.UCHICAGO.PRESS.EDU

12 119 79 12

فصل دوم:

جمهوری اسلامی
وارتقای جایگاه زن در الگوی تمدنی

موضع جمهوری اسلامی

نگاه جمهوری اسلامی، نگاه تکریم و احترام زن است؛ نقطه‌ی مقابل نگاه رایج غرب به زن که نگاه کالایی و ابزاری است و حرمت زن در منطق غربی و روش غربی و سبک زندگی غربی درهم شکسته... ما سرتاپا اعتراض به منطق غربی و روش غربی و سبک زندگی غربی در مورد زنیم. معتقدیم آنها به زن دارند ظلم می‌کنند.^۱ در مسئله‌ی زن، موضع ما در قبال مدعیان ریاکار غربی، موضع مطالبه است؛ موضع دفاع نیست... دنیا مقصّر است. «دنیا» که می‌گوییم، یعنی همین دنیای غرب و فلسفه‌ی غربی و فرهنگ غربی موجود... اینها نسبت به مسئله‌ی زن جداً گناهکارند؛ مقصّرند؛ ضربه زدند؛ جنایت کردند. بنابراین صحبت‌هایی که ما می‌کنیم جنبه‌ی دفاع ندارد؛ جنبه‌ی بیان نظر و عقیده‌ی اسلامی و موضع اسلامی است.^۲

۱. بیانات در ارتباط تصویری با مداحان اهل بیت (ع)، ۱۳۹۹/۱۱/۱۵.

۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

الف) برافراشتگی پرچم استقلال هویتی زن

نظام جمهوری اسلامی توانسته است به یک قله‌ای دست پیدا کند که عبارت است از پرورش زنان فرزانه و صاحب اندیشه و صاحب رأی و نظر در ظریف‌ترین و حساس‌ترین مسائل یک جامعه... جمهوری اسلامی به یک قله‌ای دست یافته است که ای بسا بسیاری از کشورهای عالم به آن دست نیافته‌اند.^۱

۱. «صد و هشتاد درجه تغییر» در یک مسیر طاغوتی

زن، در جامعه‌ی خودباخته‌ی نظام پلید پادشاهی، حقیقتاً و از همه‌ی جوانب مظلوم بود. اگر زن می‌خواست وارد مقوله‌ی علم بشود، باید قید دین و تقوا و عفاف را می‌زد. مگر یک خانم مسلمان، در دانشگاه‌ها و محیط‌های آموزشی و مراکز علمی و فرهنگی می‌توانست به آسانی حجاب و متانت و وقار خود را حفظ کند؟! مگر ممکن بود؟ مگر می‌شد یک زن مسلمان، در خیابان‌های تهران و بعضی از شهرهای دیگر، با متانت و وقار اسلامی یا حتی با حجاب نیمه‌کاره، راحت راه برود و از گزند زبان و حرکت هرزگان و دل‌باختگان به فساد و فحشای سوغات غرب، مصون بماند؟! کاری کرده بودند که در این مملکت، کسب علم برای زن‌ها غالباً ممکن نمی‌شد. موارد استثنایی را کاری ندارم. به طور غالب، رفتن زنان به وادی علم میسر نمی‌شد؛ مگر با برداشتن حجاب و منصرف شدن از تقوا و وقار اسلامی! در میدان سیاست و در زمینه‌ی فعالیت‌های اجتماعی هم همین‌طور بود. اگر زنی می‌خواست منصبی از مناصب اجتماعی و سیاسی را در ایران دوران پادشاهی دارا باشد، باید قید حجاب و عفاف و وقار و متانت زن اسلامی را می‌زد.^۲

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان نخبه کشور، ۰۷/۳/۱۳۹۰.

۲. بیانات در دیدار جمعی از بانوان پزشک به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۱۳۴۸/۱۰/۲۶.

زن ایرانی به خاطر گوهر ایمان که در او نهادینه بود، توانست بر این موج مخرب فائق بیاید [و] در انقلاب مشارکت اساسی داشته باشد؛ هم با حضور خود، هم با تشویق مردان، و یک پایه‌ی اساسی پیروزی انقلاب بشود. بعد از انقلاب هم که حرکت زنان، حرکت فوق‌العاده‌ای است.

بحجابی و بی‌حدومرزی و اختلاط زن و مرد را به داخل کشور وارد کردند و آن را به ملت تحمیل نمودند. ملت ما به آسانی این پدیده را نپذیرفت؛ ولی متأسفانه به دلیل گذشت دو سه نسل در زیر سایه‌ی سنگین و شوم خاندان پهلوی تا پیروزی انقلاب اسلامی، عده‌ای با این فرهنگ به دنیا آمدند و قبح آن را نفهمیدند و سلامت و صفای محیط ناب اسلامی را در نیافتند.^۱

انقلاب آمد و رفتار خانم‌ها و جهت حرکت زن‌های کشور ما را صد و هشتاد درجه عوض کرد؛ یعنی پشت به آن سمت و رو به سمت نور و رشد و فهم علمی و اخلاقی و سیاسی و حضور در میدان‌ها و رشد شخصیت‌های بشری و فایده‌بخشیدن برای جامعه به معنای واقعی.^۲ زن ایرانی به خاطر گوهر ایمان که در او نهادینه بود، توانست بر این موج مخرب فائق بیاید [و] در انقلاب مشارکت اساسی داشته باشد؛ هم با حضور خود، هم با تشویق مردان، و یک پایه‌ی اساسی پیروزی انقلاب بشود. بعد از انقلاب هم که حرکت زنان، حرکت فوق‌العاده‌ای است.^۳

۱. بیانات در دیدار با اقسام مختلف مردم و جمعی از پزشکان و پرستاران، ۱۳۶۸/۰۹/۱۵.

۲. بیانات در دیدار جمعی از بانوان پزشک به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۱۳۶۸/۱۰/۲۶.

۳. بیانات در دیدار جمعی از بانوان نخبه، ۱۳۹۰/۰۳/۰۱.

۲. پرچم انقلاب اسلامی در دست بانوان

جمهوری اسلامی برترین شأن را برای زن قائل است.^۱ بعد از پیروزی انقلاب، درباره مسئله زن و تلاش برای دفاع از حقوق زنان، فعالیت‌های زیادی شده است. در حقیقت باید گفت که بعد از انقلاب، از زن ایرانی تجلیل شده است. پیشقراول این تجلیل هم امام بزرگوار بود که با همه وجود برای زن ایرانی مسلمان ارزش و احترام قائل بود. همین بینش بود که موجب شد زنان کشور در انقلاب اسلامی سهم بزرگی را ایفا کنند؛ به طوری که اگر حضور زنان در نهضت انقلابی ملت ایران نمی‌بود، به احتمال زیاد این انقلاب به این شکل پیروز نمی‌شد؛ یا اصلاً پیروز نمی‌شد، یا مشکلات بزرگی در سر راه آن پدید می‌آمد.^۲

اسلام و انقلاب و امام آمد و در این کشور، زن را در مرکز فعالیت‌های سیاسی قرار دادند و پرچم انقلاب را به دست زنان سپرد؛ در حالی که زن در همان حال توانست حجاب و وقار و متانت اسلامی و عفاف و دین و تقوای خود را حفظ کند. کسی حقی از این بزرگ‌تر برگردن زن ایرانی و مسلمان ندارد.^۳

زن‌ها نبودند، انقلاب پیروز نمی‌شد!

اینها تعارف نیست. اگر زن‌ها به انقلاب نیبوسته بودند، انقلاب پیروز نمی‌شد؛ جوان‌ها از خانه‌ها برای پیوستن به صفوف انقلاب بیرون نمی‌آمدند؛ مادرهایشان نمی‌گذاشتند؛ حداقل آنها را تشویق نمی‌کردند. اگر زن‌ها دل در گرو انقلاب نداشتند، مردها این جور آزادانه در صفوف انقلاب جان‌فشانی نمی‌کردند. نقش زن، هم به طور مستقیم، هم به طور غیرمستقیم در انقلاب یک نقش برجسته است

۱. بیانات در دیدار مسئولان نظام، ۱۴۰۲/۰۷/۱۵.

۲. بیانات در دیدار جمعی از زنان، به مناسبت میلاد حضرت فاطمه‌ی زهرا (ع)، ۱۳۷۶/۰۷/۳۰.

۳. بیانات در دیدار جمعی از بانوان پزشک به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۱۳۶۸/۰۱/۲۶.

و مجموعاً نقش اول است.^۱

حضور زنان در مبارزات عمومی و سیاسی، یک نقش چندگانه داشت. مردیک نفر بود و خودش می آمد در مبارزات یا در اجتماعات و راه پیمایی ها شرکت می کرد. همین و بس! اما وقتی زن خانه، خود را در مبارزه سهیم می دانست و وارد میدان می شد، در واقع خانه ای را که در آن، مرد و زن و فرزندان هستند، به صحنه می آورد و خانواده ای را در میدان مبارزه حاضر می کرد. در جنگ نیز همین طور بود.^۲

در جنگ هم همین جور. بنده با خانواده های معظم شهدا، دیدار و نشست و برخاست زیادی داشته ام. در کمتر خانواده ای شهیدی است که روحیه ی مادر از روحیه ی پدر بالاتر نباشد. [در] اغلب خانواده ها روحیه ی مادر شهید از روحیه ی پدر شهید بالاتر است. این یک چیز فوق العاده است. این، نقش زنان مؤمن را در این انقلاب نشان می دهد؛ زنانی که ایستادند برای پیروزی انقلاب، برای پیشرفت مقاصد انقلاب و همه چیز را فدا کردند برای اهداف و آرمان های الهی و اسلامی خود. این نقشی درست است برای زن.^۳

انقلاب ما انقلاب زینبی است. از اول انقلاب، زنان یکی از برجسته ترین نقش ها را در این انقلاب ایفا کردند. هم در خود حادثه ی بزرگ انقلاب، هم در حادثه ی بسیار بزرگ هشت سال دفاع مقدس، نقش مادران، نقش همسران، از نقش مجاهدان اگر سنگین تر و دردناک تر و تحمل طلب تر نبود، یقیناً کمتر نبود. ... اینها چیز کمی است؟! این، حرکت زنانه، حرکت زینب گون در انقلاب ما بود.^۴

۱. بیانات در دیدار جمعی از پرستاران، ۱۳۷۰/۰۸/۲۲.

۲. بیانات در دیدار جمعی از زنان شهر ارومیه، ۱۳۷۵/۰۶/۲۸.

۳. بیانات در دیدار جمعی از پرستاران، ۱۳۷۰/۰۸/۲۲.

۴. بیانات در دیدار جمعی از پرستاران نمونه کشور، ۱۳۸۹/۰۲/۰۱.

اسلام و انقلاب و امام آمد و در این کشور، زن را در مرکز فعالیت‌های سیاسی قرار دادند و پرچم انقلاب را به دست زنان سپرد؛ در حالی که زن در همان حال توانست حجاب و وقار و متانت اسلامی و عفاف و دین و تقوای خود را حفظ کند. کسی حقی از این بزرگ‌تر برگردن زن ایرانی و مسلمان ندارد.

زنان پیشران ایرانی

در هر میدانی بانوان مسئولانه وارد شده‌اند، پیشرفت در آن میدان چند برابر شده است. نقش اجتماعات زنان در پیروزی انقلاب، به احتمال زیاد از اجتماعات مخصوص مردان بیشتر بود.^۱ خوشبختانه زنان جامعه‌ی ما حقا و انصافاً نه فقط در انقلاب ما، بلکه از گذشته هم همین جور بوده است. زنان متدین ما در میدان‌های گوناگون و در همه‌ی قضایا جزو پیشروان بودند. قبل از شروع مبارزات تند مشروطیت، زن‌ها در میدان بودند. در یک برهه‌ای، مبارزات مشروطیت آرام بود؛ بعد شدت پیدا کرد، که همه وارد شدند. آن وقتی که هنوز همه وارد نشده بودند و در واقع فقط یک عده‌ای از علما و خواص دنبال این قضایا بودند، زن‌ها بلند شدند، یک اجتماعی تشکیل دادند، آمدند اینجا سر راه حاکم و زمامدار وقت را گرفتند؛ او از دست اینها فرار کرد، رفت در کاخ مخفی شد! رفتند آن طرف، فراش‌بازی‌های دستگاه حکومت، اینها را تک زدند. آن زمان با چادر و چاقچور وارد میدان شده بودند... حالیکه عده‌ای خیال می‌کنند زن تا وقتی که بی حجاب نباشد، بی اخلاق

۱. بیانات در دیدار جمعی از زنان شهر ارومیه، ۱۳۷۵/۰۶/۲۸.

نباشد، نمی‌تواند در میدان‌های گوناگون اجتماعی و سیاسی وارد شود. در همین انقلاب خود ما، در بعضی از نقاط کشور، زن‌ها زودتر از مردها اجتماع راه انداختند؛ در خیابان‌ها حرکت راه انداختند و مقابله کردند، که ما اطلاع قطعی داریم. در دوران انقلاب همین جور؛ در مبارزات گوناگون بعد از پیروزی انقلاب همین جور؛ در جنگ تحمیلی همین جور.^۱

۳. حضور «زنان» در عرصه‌های پیشرفت کشور

نگاه کنید و ببینید که تعداد محصلین و دانشجویان زن - دختران تحصیل‌کننده در مراکز عالی - امروز در ایران بیشتر است یا در دوران حکومت طواغیت بیشتر بود؟ می‌بینید که امروز بیشتر است. تعداد دانشجویان دختر برجسته و دارای نمره اول در تحصیلات، امروز بیشتر است یا در آن زمان بیشتر بود؟ می‌بینید که امروز بیشتر است. عده زنانی که در مراکز پزشکی و درمانی و در مراکز گوناگون علمی در این کشور مشغول کار و تحقیق هستند، امروز بیشتر است یا آن روز بیشتر بود؟ می‌بینید که امروز بیشتر است. عده زنانی که در صحنه سیاست کشور و در عرصه‌های مجامع بین‌المللی حضور قدرتمند پیدا می‌کنند و در آن‌جا از حقوق و نظرات این کشور و این ملت دفاع می‌کنند، امروز بیشتر است یا آن روز بیشتر بود؟ می‌بینید که امروز بیشتر است. آن روز زنان با هیأت‌های مختلف به مسافرت‌های گوناگونی می‌رفتند، اما تشریفاتی بود. برای هوس‌رانی و نشان دادن سر و کول خودشان به این و آن بود. لکن زن مسلمان امروز، در مجامع جهانی، در کنفرانس‌های گوناگون جهانی، در مراکز علمی و در دانشگاه‌ها حضور علمی یا سیاسی یا خدماتی دارد. اینها ارزش دارد.^۲

۱. بیانات در دیداری جمعی از مداحان اهل بیت (ع)، ۱۳۹۱/۲/۲۳.

۲. بیانات در دیدار جمعی از پرستاران، ۱۳۷۲/۷/۲۰.

از بزرگترین افتخارات نظام اسلامی

واقعاً این یکی از بزرگ‌ترین افتخارات نظام اسلامی است که در سایه‌ی نظام اسلامی، این همه زن فرزانه و تحصیل‌کرده و خوش‌فکر و ممتاز از لحاظ فکری و عملی در جامعه‌ی ما وجود دارند؛ خیلی نعمت بزرگی است و مایه‌ی افتخار است... هیچ‌وقت در تاریخ کشور ما این همه زن تحصیل‌کرده و فرزانه و برجسته مانداشتیم؛ نه در محیط‌های حوزوی، نه در محیط‌های دانشگاهی. این همه نویسنده‌ی زن، این همه شاعر زن، این همه محقق زن، پژوهشگر زن، در رشته‌های مختلف نداشتیم. خوشبختانه امروز به برکت نظام اسلامی داریم. اینها به برکت اسلام است؛ به برکت جمهوری اسلامی است.^۱

خدمت جمهوری اسلامی به زنان... نباید فراموش بشود... در دوره‌ی پیش از انقلاب، زنان فرزانه، فهمیده، دانشمند، تحصیل‌کرده، اهل تحقیق و صاحب پژوهش در زمینه‌های مختلف، انگشت‌شمار بودند. این همه استاد دانشگاه زن، این همه پزشک متخصص و فوق‌تخصص زن، این همه دانشمند محقق در بخش‌های مختلف - اینکه می‌گویم بخش‌های مختلف واقعاً جاهایی است که خودم رفته‌ام، دیده‌ام، بازدید کرده‌ام - دانش‌های پیشرفته، فناوری‌های پیشرفته، زنان دانشمند، زنان فرهیخته آنجا مشغول کار هستند. این در پیش از انقلاب سابقه نداشت؛ این کاری است که انقلاب کرد. این همه دانشجوی دختر، که در بعضی از سال‌ها شما می‌بینید دانشجویهای دختر در آمارها بیشتر از دانشجویهای پسرند. این خیلی معنا دارد؛ این همه میل به تحصیل علم.

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان برگزیده کشور، ۱۳۹۳/۰۷/۲۰.

واقعاً این یکی از بزرگ‌ترین افتخارات نظام اسلامی است که در سایه‌ی نظام اسلامی، این همه زن فرزانه و تحصیل‌کرده و خوش‌فکر و ممتاز از لحاظ فکری و عملی در جامعه‌ی ما وجود دارند؛ خیلی نعمت بزرگی است و مایه‌ی افتخار است... هیچ‌وقت در تاریخ کشور ما این همه زن تحصیل‌کرده و فرزانه و برجسته ما نداشتیم.

قهرمانان محجبه

در میدان‌های ورزشی، شما ببینید؛ دخترهای ما می‌روند در میدان‌های ورزشی، قهرمان می‌شوند، طلا می‌گیرند با حجاب اسلامی؛ کدام تبلیغ برای حجاب بهتر از این است؟ تعدادی از این خانم‌ها آمدند آن طلاهایشان را به بنده اهدا کردند. من البته برمی‌گردانم به خودشان که نگه دارند؛ اما واقعاً من افتخار می‌کنم به این جور خانم‌ها. در یک میدان بین‌المللی که میلیون‌ها انسان از پشت دوربین‌ها دارند می‌بینند، این دختر ایرانی می‌رود آنجا، مدال طلا را می‌گیرد، پرچم کشورش را بالا می‌برد و آن وقت با حجاب ایستاده. تبلیغی برای حجاب بهتر از این؟ بیشتر از این؟ در بخش‌های مختلف، در المپیادهای علمی، در جاهای مختلف، همه جا خانم‌ها پیشرفت کرده‌اند؛ یعنی واقعاً این جوری است... وجود این همه زن فهمیده، فرزانه، دانشمند، محقق، صاحب‌نظر، نویسنده [قابل توجه است]. از این کتاب‌هایی که در شرح حال شهدا و زنان شهدا و خانواده‌ی شهداست و پیش من می‌آوردند، واقعاً من لذت می‌برم. نویسنده‌های اینها غالباً خانم‌ها هستند که از مردها جلوتر رفته‌اند. چه قلم‌هایی، چه نگارش‌هایی! شعرای زن، شعرای خیلی خوب.^۱

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

فاطمه تاجیک (مادر شهید حدادیان)

فروغ منهی (مادر شهیدان خالقی پور)

دکتر طوبی کرمانی (فیلسوف برجسته)

مرضیه دباغ (چریک مبارز)

زنان پرستار

دکتر ندا ملکی
(استاد دانشگاه و مجری)

دکتر مرضیه وحید دستجردی
(اولین وزیر زن)

نرجس سادات مرتضوی
(مهندس تعمیرات هواپیما)

دکتر طناز بحری (پزشک نخبه)

عشرت کردستانی (قهرمان المپیک)

حمیرا ریگی (فرماندار)

زنان پلیس

دکتر زرین اسحاقی
(شیمی دان برجسته جهانی)

دکتر شیرین روحانی راد
(شهید سلامت)

دکتر سودابه داواران
(برگزیده جهانی نانو تکنولوژی)

دکتر مریم رزائی آذر چهره
(پزشک برتر جهانی)

زهرا نعمتی (قهرمان المپیک)

زنان آتش نشان

زلیخا عادلای (زن کارآفرین موفق ایرانی)

خواهران منصوریان (قهرمانان رشته ووشو)

نرگس آبیاری (کارگردان)

زنان آزادِ جمهوری اسلامی

مسئله‌ی خانم‌ها که فقط پوشش نیست. زن مسئله‌ی تحصیل دارد؛ مسئله‌ی اشتغال دارد؛ مسئله‌ی ازدواج دارد؛ مسئله‌ی فعالیت سیاسی دارد؛ مسئله‌ی حضور در مسائل اجتماعی دارد؛ مسئله‌ی حضور در مدیریت‌های بالای دولتی دارد. اینها همه مسائل زن است. در کدام یک از اینها در کشور آزادی وجود ندارد؟ جمهوری اسلامی در کدام یک از این موارد در کار زن‌ها دخالت کرده و جلوی آزادی‌شان را گرفته؟ این همه دختر محصل، این همه دختر دانشجو، این همه زن دارای مشاغل بالای دولتی، این همه خانم‌های تشکیل دهنده‌ی اجتماعات بزرگ، این حضور فعال زن‌ها در اجتماعات مؤثر دوران مبارزات، قبل از پیروزی انقلاب، بعد از پیروزی انقلاب، در جنگ، در پشت جبهه، تا امروز در تظاهرات، در راه‌پیمایی‌ها، در بیست و دوم بهمن، در روز قدس. زن در کجای دنیا این همه فعالیت انجام می‌دهد که زنان ایرانی و بانوان ایرانی با افتخار و سربلندی دارند انجام می‌دهند؟^۱

۴. پرچم استقلال هویتی و فرهنگی زنان در دست زنان ایرانی

امروز پرچم استقلال هویتی و فرهنگی زنان در دست زنان ایرانی است. امروز بانوان ایرانی با حفظ حجاب، استقلال هویتی خودشان و استقلال فرهنگی خودشان را دارند اعلام می‌کنند و به دنیا صادر می‌کنند؛ یعنی دنیا سخن جدیدی دارد می‌شنود. زن می‌تواند در میدان‌های اجتماعی حضور فعال داشته باشد؛ تأثیرگذاری اجتماعی عمیق داشته باشد. امروز زنان کشور ما در بخش‌های مختلف چنین تأثیرگذاری‌ای دارند؛ در عین حال حجاب و عفاف و وجه تمایز میان زن و مرد، فاصله‌ی میان زن و مرد، در معرض سوءاستفاده‌ی مردان قرار نگرفتن، خود را

۱. بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۴۰۲/۰۱/۱۵.

در حدّ وسیله‌ی التذاذ مردان بیگانه و زیاده طلب پایین نیاروند و تحقیر نکردن، جزو خصوصیات زن ایرانی و زن مسلمانِ امروز است. ما البته این الگورا داریم؛ این چهارچوب را داریم. در میان بانوان ما کسانی هستند در حدّ بسیار خوب، بعضی در حدّ اعلای این الگو دارند زندگی می‌کنند. بعضی هم در حدود متوسطند. به هر حال، این الگو وجود دارد و مبنای کار زن ایرانی این است.^۱

واقعیت‌های زنانه جامعه ما

در کنار اینها، بروز و ظهور کاملاً برجسته‌ی هویت و شخصیت مستقل زن ایرانی در عرصه‌ی مجاهدت‌ها، از جمله در دفاع مقدّس و دنباله‌های آن تا امروز. این همه همسران شهدا، همسران جانبازان، مادران شهیدان، بازماندگان برجسته‌ی کسانی که رفتند جانشان را در راه خدا دادند و اینها با اراده‌ی محکم، عزم راسخ و با صبر، هراسانی را در مقابل خودشان خاشع و خاضع می‌کنند. بنده که حقیقتاً هر وقت با این زنان برجسته مواجه می‌شوم، در مقابل آنها احساس خضوع می‌کنم. بنده زیاد برخورد می‌کنم با مادران شهیدان، با همسران شهیدان، با همسران جانبازان. این بانوی فداکاری که یک عمر زندگی خودش را می‌گذارد برای مدیریت کردن و بهبود بخشیدن به زندگی یک معلول و جانباز، برای خاطر خدا؛ این چیز کوچکی نیست، اینها به زبان آسان است. آن مادری که دو فرزند، سه فرزند، چهار فرزند را در راه خدا داده و همچنان محکم ایستاده، به ما سفارش می‌کند که بایستید؛ محکم باشید! انسان واقعاً در مقابل این همه عظمت احساس خشوع می‌کند. اینها واقعیت‌های زنانه‌ی جامعه‌ی ماست که بسیار افتخارآمیز و مهم است. خب بحمد الله این، آن

۱. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (علیهم‌السلام)، ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

بخش روشن و درخشان مسئله‌ی زن در کشور است.^۱

”

امروز پرچم استقلال هویتی و فرهنگی زنان در دست زنان ایرانی است. امروز بانوان ایرانی با حفظ حجاب، استقلال هویتی خودشان و استقلال فرهنگی خودشان را دارند اعلام می‌کنند و به دنیا صادر می‌کنند؛ یعنی دنیا سخن جدیدی دارد می‌شنود.

شخصیت اجتماعی زن، خیلی حائز اهمیت است. در گذشته، زنان اصلاً به این بخش توجهی نداشتند و اهمیتی نمی‌دادند. در مسئولیت‌های عمومی جامعه، نقشی برای زنان فرض نمی‌شد؛ خودشان هم نقشی را فرض نمی‌کردند؛ بخصوص در این سطح وسیعی که امروز مطرح است. الآن شما ملاحظه کنید، همه‌ی زنان روستاها و شهرهای دورافتاده، به عنوان افرادی از مجموعه‌ی نگهدارنده‌ی این انقلاب و اصحاب و صاحبان آن، برای خودشان شأن قائلند. از این جهت، هیچ فرقی بین زن و مرد نیست؛ بلکه گاهی زنان، ایمان پُرشورتر و دید روشن‌تری نسبت به مسائل جامعه دارند و کشور و مسائل آن را متعلق به خودشان می‌دانند. چه زمانی چنین احساسی در بین زنان ما، آن هم در چنین سطح وسیعی از جامعه وجود داشت؟ این به برکت انقلاب است.

وضعیت پیشرفته زنان ایرانی

بعد از انقلاب در کشور ما، وضع زن به عنوان عضوی از جامعه و همچنین به عنوان

۱. بیانات در دیدار جمعی از بانوان برگزیده کشور، ۳۰/۱/۱۳۹۳.

کسی که صاحب وظایف زنانه است - وظیفه‌ی مادری و همسری و امثال اینها - خیلی بهتر از گذشته است... و حالت خودآگاهی و احساس شخصیت اجتماعی که در مردان به وجود آمده است، می‌توان گفت که در زنان با جست بیشتری به وجود آمده است. قبلاً هیچ نبوده؛ ولی حالا به میزان خیلی بالایی هست. همچنین آن جنبه‌ی مشاغل و شئون خاص زنانه و قدر مادر و همسر بودن را دانستن، از جمله چیزهایی است که به آن توجه شده است. این چیزی است که انقلاب به زنان جامعه‌ی ما اعطا کرد و آنها را در صحنه‌ی جهاد، سیاست و تأثیر در سازندگی اساسی کشور - که همان سازندگی انقلاب است - وارد نمود. این چیز خیلی مهمی است و جز با صدر اسلام، با هیچ وقت دیگر قابل مقایسه نیست.^۱

امروز زن در کشور ما می‌تواند در میدان سیاست و فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و جهادی و کمک به مردم و انقلاب و حضور در میدان‌های گوناگون، شخصیت خودش را با حفظ متانت و وقار و حجاب اسلامی نشان بدهد.^۲ بانوان در کشور ما، امروز به سمت علم بیشتر، تقوای بیشتر، حرکت سیاسی بیشتر، حرکت علمی و اجتماعی بیشتر، حرکت خدماتی بیشتر، پیش می‌روند. این یک واقعیت است. این واقعیت پربرکت را انقلاب به ما و خانواده‌های ما و زنان ما بخشیده است. این، حرکت عمومی جامعه است.^۳

با همه‌ی تعریف‌هایی که کردیم که واقعیت هم دارد، انصاف این است که در جامعه‌ی ما در درون بعضی از خانواده‌ها به زن‌ها ظلم می‌شود. مرد با تکیه‌ی بر توان جسمی خودش، چون صدایش کلفت‌تر است، قدش بلندتر است، بازوهایش کلفت‌تر است، زور می‌گوید به زن؛ ظلم می‌شود به زن‌ها؛ خب راهش چیست؟ چه کار

۱. بیانات در دیدار اعضای شورای فرهنگی اجتماعی زنان، ۱۶/۱۰/۱۳۶۹.

۲. بیانات در دیدار جمعی از بانوان پیشک به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (ع)، ۲۶/۱۰/۱۳۶۸.

۳. ۱۷/۰۹/۱۳۷۲.

کنیم؟ خانواده را هم می‌خواهیم حفظ کنیم دیگر. راهش این است که قوانین مربوط به داخل خانواده آن چنان محکم و قوی باشد که هیچ مردی قادر به ظلم کردن به زنان نباشد. بایستی قوانین، اینجا به کمک طرف مظلوم بیایند. البته موارد اندکی هم وجود دارد که عکس قضیه است؛ یعنی خانم ظلم می‌کند؛ یک مورد این جوری هم داریم؛ البته کم است و بیشتر موارد آن است که قبلاً گفتم. امیدواریم که ان شاء الله همه‌ی این موارد اصلاح بشود.^۱

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

ب) «حجاب» مسئله اصلی در تعارض با نظام سلطه

جمهوری اسلامی در مقابل مفاسد غرب ایستاد و از اول اعلام کرد که به روابط بی بند و بار زن و مرد معتقد نیست. معتقد به وجود حجاب و روابط اسلامی میان زن و مرد است و بر این مسئله هم پافشاری کرد. به نظر بعضی ها این يك مسئله ی فرعی و جزئی است؛ در حالی که اشتباه می کنند؛ این مسئله ی بسیار مهمی است. [لذا] حرکت ضد حجاب که امروز در کشور ما و به وسیله ی کسانی به شکل مودیانہ تعقیب می شود، يك حرکت سیاسی بر ضد جمهوری اسلامی است.^۲

۱. تلاش عقیم دشمن در تخریب هویت مستقل زن ایرانی

یکی از جنایات بزرگ رژیم طاغوت، همین مسئله ی ۱۷ دی هست. کشف حجاب، از بین بردن آن حائل و فاصله ای که در اسلام میان دو جنس قرار داده شده است - که این برای سلامت زن و سلامت مرد است؛ برای سلامت جامعه است - تا همان بلایی که بر سر زن در جوامع غربی آمد، بر سر زن مسلمان ایرانی بیاورند. این اقدام را با چماق، رضاخان در داخل کشور انجام داد. زن غربی با ورود در منجلاب فساد، دستاوردش نابودی خانواده بود. این جور نبود که زن با برداشتن حجاب در میدان علم یا در میدان سیاست یا در میدان فعالیت های اجتماعی پیشرفت کند. همه ی اینها با حفظ حجاب و عفت ممکن بود و ما در نظام اسلامی این را تجربه کردیم. برداشتن حجاب، مقدمه ای برای برداشتن عفت بود؛ برای برداشتن حیا در جامعه ی اسلامی بود؛ برای سرگرم کردن مردم به عامل بسیار قوی و نیرومند جنسی بود؛ برای اینکه از همه ی کارهای دیگر بمانند؛ و یک مدتی هم موفق شدند،

۱- خطبه های نماز جمعه، ۱۳۶۹/۰۱/۱۰.

۲. عفاف و حجاب در سبک زندگی ایرانی - اسلامی، ص ۱۱۰؛ در دیدار با بانوان هنرمند، ۱۳۶۳/۰۳/۱۰.

اما ایمان عمیق ملت ایران نگذاشت. زن‌های مسلمان ما با وجود سخت‌گیری‌ها در طول زمان، در مقابل این فشار سرکوبگر مقاومت کردند. بعد از رفتن رضاخان به نحوی، در زمان خود او به نحوی، در طول دوران بقیه‌ی طاغوت هم به نحوی. لذا در همان دی ماه ۱۳۵۶، روز هفدهم دیماه در مشهد، یک اجتماع عظیمی، تظاهراتی از زنان مسلمان با شعار «حفظ حجاب» راه افتاد.^۱

”

برداشتن حجاب، مقدمه‌ای برای برداشتن عفت بود؛ برای برداشتن حیا در جامعه‌ی اسلامی بود؛ برای سرگرم کردن مردم به عامل بسیار قوی و نیرومند جنسی بود؛ برای اینکه از همه‌ی کارهای دیگر بمانند؛ و یک مدتی هم موفق شدند، اما ایمان عمیق ملت ایران نگذاشت.

این همه تلاش بی‌ثمر!

من می‌خواهم مسئله‌ی حجاب را ذکر کنم و اشاره کنم: پول‌های زیادی خرج می‌کنند؛ فعالیت زیادی می‌کنند؛ صدها رسانه را - از انواع و اقسام رسانه‌ها - به کار می‌گیرند برای اینکه بتوانند روی این نقطه‌ی حسّاس، [یعنی] نقطه‌ی هویت مستقلّ فرهنگی زن مسلمان اثرگذاری کنند. دشمنان ما واقعاً خودشان را در خارج از کشور [برای این کار] می‌کشند؛ از طرق مختلف... حالا چقدر پول خرج می‌شود برای اینکه بتوانند این تلویزیون‌ها و این رادیوها و این فضای مجازی و این سایت‌های اینترنتی را به کار ببندازند - مدام تبلیغ بکن، بگو، بگو، صد بار - که چه بشود؟ که نتیجه‌اش بالاخره این بشود که مثلاً فرض کنید چهار دختر فریب بخورند و در

۱. بیانات در دیدار جمعی از اқشار مختلف مردم قم، ۱۳۸۶/۱۰/۱۹.

خیابان حجابشان را بردارند. این همه خرج، این همه زحمت، این همه فکر پشت سر این کار است. دارند تلاش می‌کنند؛ [اما] تلاششان عقیم است؛ نتیجه‌اش این است که چهار نفر - حالا چهار دختر در گوشه کناری - فریب بخورند یا انگیزه‌های گوناگونی پیدا کنند. بعضی شان هم ممکن است پول بگیرند - حالا من نمی‌دانم، نمی‌توانم قطعاً بگویم - و این روسری را از سرشان بردارند، یعنی مثلاً ما چه شدیم! نتیجه‌ی همه‌ی آن تلاش، خلاصه می‌شود در این نتیجه‌ی کوچکِ حقیر... ما در داخل کشور، مفتخریم به حجاب زنانمان؛ زنان ما با چادر - که یک حجاب ایرانی است... - و با حجاب اسلامی، به بالاترین رتبه‌های علمی رسیده‌اند؛ به بالاترین رتبه‌های هنری و فرهنگی رسیده‌اند؛ جزو برجسته‌ترین‌ها شدند؛ در مسائل اجتماعی اثرگذاری کردند؛ در عین حال خانه‌داری شان را هم کردند؛ بچه‌شان را هم تربیت کردند؛ شوهرداری هم کردند.^۱

۲. «حجاب اجباری»، دنباله داخلی خط تخریب هویت مستقل زن ایرانی

آنچه بنده را حساس می‌کند، این است که ناگهان شما می‌بینید از دهان یک گروهی از افرادی که جزو خواص محسوب می‌شوند، مسئله‌ی «حجاب اجباری» مطرح می‌شود. معنایش این است که یک عده‌ای نادانسته - حالا من می‌گویم نادانسته؛ ان شاء الله نادانسته است - همان خطی را دنبال می‌کنند که دشمن با آن همه خرج نتوانسته است آن خط را در کشور به نتیجه برساند؛ همان خط را دارند دنبال می‌کنند! در بین اینها روزنامه نگار هست؛ در بین اینها روشن فکر نما هست؛ در بین اینها آخوند و معمم هست. می‌گویند: «امام که فرمودند باید زن‌ها با حجاب باشند، همه‌ی زن‌ها را نگفتند!» حرف بی‌خود! ما بودیم آن وقت؛ ما خبر داریم؛ چطور این جور است؟! امام در

۱. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (ع)، ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

مقابل یک منکر واضحی که به وسیله‌ی پهلوی و دنباله‌های پهلوی در کشور به وجود آمده بود، مثل کوه ایستاد، گفت: باید حجاب وجود داشته باشد. در مقابل همه‌ی منکرات، امام همین جور محکم ایستاد. همان وقت بحث تجارت مشروبات الکلی بود ... همان وقت کسانی بودند که معتقد بودند تجارت مشروبات الکلی برای کشور فایده دارد؛ ما از این فایده چطور صرف نظر کنیم! ... امام قرص و محکم ایستاد؛ در مقابل حرام الهی، امام بزرگوار می‌ایستاد و ایستاد؛ این حرام الهی بود.

عدم تشخیص آزاردهنده

حالا آقا از آن طرف درآمده می‌گوید که «آقا! این گناه که مثلاً از غیبت بزرگ‌تر نیست؛ چرا شما در مقابل غیبت کسی را تعقیب نمی‌کنید؟ در مقابل این [کار] که مثلاً روسری را بردارد یا بی حجاب باشد، تعقیب می‌کنید». ببینید چه خطایی؟! عدم تشخیص؛ آنچه انسان از آن رنج می‌برد، این است که تشخیص نیست. ما که نگفتیم اگر کسی در خانه‌ی خودش در مقابل نامحرم روسری اش را برداشت، ما او را تعقیب می‌کنیم؛ خیر، ما او را تعقیب نمی‌کنیم؛ در خانه‌ی خودش است؛ کار شخصی می‌کند. آن کاری که در ملاً انجام می‌گیرد، در خیابان انجام می‌گیرد، یک کار عمومی است؛ یک کار اجتماعی است؛ یک تعلیم عمومی است. این خطا برای حکومتی که به نام اسلام بر سر کار آمده است، تکلیف ایجاد می‌کند. حرام، کوچک و بزرگ ندارد. آنچه حرام شرعی است، نبایستی به صورت آشکار در کشور انجام بگیرد. حالا یک نفر یک غلطی برای خودش می‌کند، به کنار؛ آن بین خودش و خداست؛ اما آنچه در مقابل چشم مردم است، در محیط جامعه است، حکومت اسلامی - مثل حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام، مثل حکومت پیغمبر صلی الله علیه و آله - وظیفه دارد در مقابل آن بایستد. این منطقی که می‌گوید «آقا شما اجازه بدهید مردم خودشان انتخاب بکنند»، خب

در مورد شراب فروشی هم هست. شراب را هم آزاد کنیم در کشور، هر کسی خودش دلش می‌خواهد بخورد، هر کس نمی‌خواهد نخورد! این حرف شد؟! در مورد همه‌ی گناهان بزرگ اجتماعی، این حرف وجود دارد؛ این حرف شد؟!

”

آنچه حرام شرعی است، نبایستی به صورت آشکار در کشور انجام بگیری. حالایک نفر یک غلطی برای خودش می‌کند، به کنار؛ آن بین خودش و خداست؛ اما آنچه در مقابل چشم مردم است، در محیط جامعه است، حکومت اسلامی... وظیفه دارد در مقابل آن بایستد.

حکومت اسلامی تکلیف دارد

شارع مقدّس بر حکومت اسلامی تکلیف کرده است که مانع از رواج حرام الهی در جامعه بشود؛ حکومت اسلامی موظّف است در مقابل حرام بایستد؛ در مقابل گناه بایستد... این که ما بیابیم قوانین را همین‌طور دائم دور بزنیم برای اینکه یک جوروی میل غلط انحرافی فرهنگ غربی را در کشورمان ایجاد کنیم، خطای بزرگی است؛ یک عده‌ای این خطا را می‌کنند... فرهنگ ما، فرهنگ الهی است. این فرهنگ، استقلال ما را تضمین و تأمین می‌کند؛ آزادی ما را هم تأمین می‌کند. آن کسانی که به نام آزادی، ولنگاری را در جامعه ترویج می‌کنند، آزاد نیستند؛ اینها اسیر دست بسته‌ی فرهنگ غربی‌اند. فرهنگ غربی است که دارد اینها را هدایت می‌کند. این چه آزادی‌ای است؟! آزادی این است که شما نیت خودتان، ایمان خودتان، فکر خودتان، قرآن خودتان، الگوی اسلامی خودتان را داشته باشید و آن را دنبال نکنید. این، آزادی است؛ این، عظمت است؛ این، حریت است؛ این باید تأمین بشود.^۱

۱. بیانات در دیدار مداحان اهل بیت (علیهم‌السلام)، ۱۳۹۶/۱۲/۱۷.

۳. شعار «آزادی زن»، حرکت انفعالی در برابر ضربه کاری زن ایرانی به تمدن غربی

از اول انقلاب مسئله‌ی زن را مطرح می‌کردند؛ ادّعی‌گزار می‌کردند که از زن ایرانی می‌خواهند حمایت کنند و مانند اینها. باز اخیراً هم به بهانه‌ی حجاب و مانند اینها باز قضیه‌ی زن را مطرح کردند و همان تلاش‌های در واقع ناکام را دوباره دارند تکرار می‌کنند. خوب، حالا یک وقتی چند سال قبل در یک جمع یک نفر از من پرسید که شما در قضیه‌ی زن در مقابل غرب چه دفاعی دارید؟ من گفتم: من دفاع ندارم؛ من حمله دارم! آنها باید دفاع کنند؛ آنها باید جواب بدهند. زن را تبدیل به کالا کردند. دفاع؟! من دفاع نمی‌کنم. ما مدّعی هستیم در قضیه‌ی زن.

خب حالا مسئله چیست؟ اینکه شما می‌بینید ناگهان وسایل تبلیغاتی و رسانه‌های رسمی و دولتی آمریکا و انگلیس و بعضی جاهای دیگر و مزدورانشان و دنباله‌روانشان ناگهان هجوم می‌آورند در یک برهه‌ای سر قضیه‌ی زن و یک بهانه‌ای هم پیدا می‌کنند [مثل] مسئله‌ی حجاب و مانند این چیزها، علّتش چیست؟ چرا این کار را می‌کنند؟ آیا اینها واقعاً می‌خواهند از حقوق زن و زن ایرانی دفاع کنند؟ اینها مگر همان کسانی نیستند که اگر می‌توانستند آب را به روی این ملت ببندند، می‌بستند؟ اینها دلشان برای زن ایرانی سوخته؟! اینها داروی کودکانی را که دارای بیماری پروانه‌ای هستند - کودکنند - ممنوع کردند؛ تحریم کردند؛ تحریم همه‌جانبه‌ی ملت ایران. اینها دلسوز زن ایرانی‌اند؟! کسی ممکن است این را باور کند؟! پس قضیه چیست؟

کینه دشمنان از زن ایرانی

حقیقت مسئله این است که زن باشرف و با استعداد ایرانی یکی از بزرگ‌ترین ضربه‌ها را به تمدن غرب زده. اینها دلشان پُر است! [این کار را] زن‌ها کردند. غیر از مجموع حرکت جمهوری اسلامی، بخصوص زن ایرانی یکی از مهم‌ترین ضربه‌ها را به داعیه‌های غربی و دروغ‌های غربی وارد کرده؛ چطور؟ اینها سال‌هاست - دو بیست سال است - که می‌گویند زن اگر چنانچه از قیود اخلاقی و شرعی و مانند این چیزها رها نشود، نمی‌تواند پیشرفت کند؛ نمی‌تواند به مقامات عالی علمی و سیاسی و اجتماعی و غیره برسد. این جور دارند می‌گویند. شرط رسیدن زن به رتبه‌های بالای اجتماعی و سیاسی و غیره این است که این قیود اخلاقی را رها کند. زن ایرانی این را در عمل تکذیب کرده.

زن ایرانی در همه‌ی میدان‌ها با موفقیت و سربلندی و با حجاب اسلامی ظاهر شده. اینها رجز خوانی نیست؛ اینها واقعیت‌های محسوس جامعه‌ی ماست:

❖ ورودی‌های دانشگاه‌های ما یا پنجاه درصد یا بیش از پنجاه درصد دخترهای ما هستند؛ زن‌های ما هستند. در مراکز علمی حساس و مهم که بنده از بعضی از آن مراکز خودم شخصاً بازدید کردم، زنان دانشمند ما آنجا نقش آفرینند.

❖ در میدان ادب، ادبیات، شعر، رمان، شرح حال نویسی، زن‌ها جزو برجسته‌ترین‌هایند.

❖ در میدان مسابقات ورزشی... دختر ایرانی روی سگوی اول مسابقات ایستاده، پرچم و سرود ملی ایران را در مقابل چشم صدها میلیون تماشاچی تلویزیون‌های دنیا بالا برده، با حجاب است؛ با آن مردی که می‌آید به او مدال بدهد، دست نمی‌دهد؛ یعنی حدّ شرعی را رعایت می‌کند؛ این چیز کمی است؟

❖ در میدان سیاسی، من یک مورد را ذکر می‌کنم. زمان شوروی سابق، در یکی از

مهم‌ترین پیام‌بری‌های سیاسی بین دو کشور، امام یک هیئت سه نفره فرستادند که یکی‌شان زن بود؛ یک زن قدرتمند که رحمت خدا بر او باد. در مسئولیت‌های مدیریت کشوری، زنان ما با حجاب، با چادر، بهترین مدیریت‌ها را در آن بخش خودشان انجام دادند....

”

این جوری دارند می‌گویند شرط رسیدن زن به رتبه‌های بالای اجتماعی و سیاسی و غیره این است که این قیود اخلاقی را رها کند! زن ایرانی این را در عمل تکذیب کرده. زن ایرانی در همه‌ی میدان‌ها با موفقیت و سربلندی و با حجاب اسلامی ظاهر شده. اینها رجزخوانی نیست؛ اینها واقعیت‌های محسوس جامعه‌ی ماست.

زن ایرانی، زحمت ۲۰۰ ساله غرب را به باد داد!

در میدان‌های مختلف، زن ایرانی حضور پیدا کرده، در بالاترین سطوح قرار گرفته، با حجاب اسلامی، با رعایت حجاب؛ این خیلی چیز مهمی است. این باطل‌کننده‌ی یک زحمت و تلاش دویست سیصد ساله‌ی غرب است. نمی‌توانند تحمّل کنند؛ عصبانی می‌شوند؛ خودشان را به در و دیوار می‌زنند تا بتوانند یک کاری بکنند. آن وقت می‌چسبند به قضیه‌ی حجاب؛ می‌چسبند به یک مورد و بنا می‌کنند تبلیغات کردن. ببینید، عامل این شبهه‌افکنی‌ها این است و تظاهر دشمن هم آن است که مشاهده می‌کنید و می‌بینید. به هر حال، اینها چیزهای مهمی است.^۱ در اغتشاشات پاییز گذشته، اینها مسئله‌ی زن را بهانه کردند؛ هیا هو راه انداختند.

۱. بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۴۰۱/۰۵/۰۵.

پشت قضیه هم دستگاه‌های جاسوسی دشمن‌ها بودند؛ یعنی دولت‌های غربی؛ آن کشورهای که خودشان در مسئله‌ی زن به شدت متهمند. اخیراً اعلام کردند در فلان کشور اروپایی پلیس گفته که زن‌ها، شب‌ها تنها به خیابان نروند؛ با مرد بروند! یعنی برای زن امنیت وجود ندارد. در بعضی از مراکز واردوهایی که زن و مرد آنجا هستند، زن‌ها نیمه‌شب برای دستشویی جرئت نمی‌کنند بروند. در نیروهای نظامی‌شان یک جور، در کوچه و بازارشان یک جور. آن وقت در قضیه‌ی زن، اینها به جمهوری اسلامی که برترین‌شان را برای زن قائل است، ایراد می‌گیرند و خط و نشان می‌کشند و حرف می‌زنند!... یک عده‌ای هم در داخل فریب خوردند. به نظر بنده اغلب فریب خوردند. به تبع دشمن خارجی و افراد خائن خارج‌نشین که آنها تحریک می‌کردند، شعار آزادی زن را دادند. اینجا هم هوجی‌گری کردند؛ مثل خیلی از موارد دیگر، به جای استدلال منطقی و حرف صحیح و متین که بشود گوش داد، بشود جواب داد، بشود حرف زد، هوجی‌گری کردند.^۱

[بنابراین] غربی‌ها نسبت به زن ایرانی ترخم ندارند که بگویند حقوق زن رعایت بشود؛ [بلکه] کینه دارند از زن ایرانی... اینها از زن ایرانی کینه دارند! خودشان را طرفدار حقوق زن، طرفدار حقوق انسان، طرفدار آزادی معرفی می‌کنند.^۲

۴. ضرورت مقابله قاعده‌مند با توطئه کشف حجاب

حجاب یک ضرورت شریعتی است؛ شریعت است؛ ضرورت شرعی است؛ یعنی هیچ تردیدی در وجوب حجاب وجود ندارد؛ این را همه باید بدانند. اینکه حالا خدشه کنند، شبهه کنند که آیا حجاب هست، لازم است، ضروری است، نه، جای خدشه و شبهه ندارد.^۳

۱. بیانات در دیدار مسئولان نظام، ۱۴۰۲/۰۱/۱۵.

۲. بیانات در دیدار شاعران و اساتید زبان فارسی، ۱۴۰۲/۰۱/۱۶.

۳. بیانات در دیدار اқشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

این مسئله [توطئه کشف حجاب] قطعاً حل خواهد شد. امام در اولین هفته های انقلاب، مسئله ی حجاب را الزاماً و قاطعاً بیان کردند؛ جزو کارهای اوایل امام راحل رحمته الله علیه این بود. حالا هم حل خواهد شد ان شاء الله؛ منتها همه توجّه داشته باشند که دشمن با نقشه و برنامه وارد این کار شده. ما هم باید با برنامه و نقشه وارد بشویم. کارهای بی قاعده و بدون برنامه نباید انجام بگیرد. مسئولین برنامه داشته باشند و دارند؛ ان شاء الله این کار با برنامه دنبال بشود.^۱

«بدحجاب» ضد دین و ضد انقلاب نیست

[حجاب] یک واجب شرعی است که باید رعایت بشود؛ منتها آن کسانی که حجاب را به طور کامل رعایت نمی کنند، اینها را نباید متهم کرد به بی دینی و ضد انقلابی، نه. من قبلاً هم گفته ام؛ یک وقتی در سفری از سفرهای استانی که می رفتم، در جمع علما گفتم این را؛ علمای آنجا جمع بودند؛ گفتم چرا گاهی بعضی از شما این خانمی را که حالا فرض کنید یک مقداری موهایش بیرون است یا به تعبیر رایج بدحجاب است - که حالا باید گفت ضعیف الحجاب؛ حجابش ضعیف است - متهم می کنید؟ بنده وارد این شهر شدم، جمعیت آمدند استقبال؛ شاید اقلّ یک سوّم جمعیت، این جور خانم ها هستند؛ دارند اشک می ریزند. این را نمی شود گفت ضد انقلاب است. این چطور ضد انقلابی است که این جور با شوق و با حرارت و با انگیزه می آید و مثلاً فرض کنید در فلان مراسم دینی یا فلان مراسم انقلابی شرکت می کند؟! اینها بچه های خودمانند؛ دخترهای خودمانند.

من چند بار تا حالا در خطبه ی نماز عید فطر این را تکرار کرده ام که در مراسم ماه رمضان، در شب های آحیاء - عکس هایش را برای من می آورند، حالا من که آنجاها را نمی توانم

۱. بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۴۰۲/۰۱/۱۵.

[بروم]، اما تصویرش را برای من می‌آوردند - زن‌ها باریخت‌های مختلف، قواره‌های مختلف اشک می‌ریزند. من حسرت می‌خورم به آن جور اشک ریختن! می‌گویم ای کاش من هم می‌توانستم این جور مثل این دختر، مثل این زن جوان اشک بریزم. این را چطور می‌شود متهم کرد؟! بله، کار درستی نیست؛ بدجایی یا ضعف حجاب درست نیست، اما این موجب نمی‌شود که ما این [افراد] را از حوزه‌ی دین و انقلاب و مانند اینها خارج بکنیم و خارج بدانیم؛ چرا؟! البته همه‌ی ماها یک نقص‌هایی داریم؛ باید نقص‌ها را برطرف کنیم؛ هرچه بتوانیم برطرف کنیم، بهتر است....

ایستادگی «بدحجاب‌ها» در برابر توطئه کشف حجاب

این راه هم اضافه کنم که در این قضایای اخیر^۱ خبر دیدید دیگر، علیه حجاب خیلی کار شد؛ [اما] چه کسی ایستادگی کرد در مقابل این تلاش‌ها و فراخوان‌ها؟ خود زن‌ها، زن‌ها ایستادگی کردند. آنها امیدشان به همین زن‌هایی بود که شما به آنها می‌گویید بدحجاب؛ امیدشان به اینها بود. اینها امیدشان این بود که همین‌هایی که حجاب نیمه‌کاره دارند، به کلی کشف حجاب کنند، ولی نکردند؛ یعنی زدند تو دهن آن تبلیغ‌کننده و فراخوان فرستنده.^۲ خیلی از کسانی که کشف حجاب می‌کنند، نمی‌دانند این را. اگر بدانند که پشت این کاری که اینها دارند می‌کنند، چه کسانی هستند، قطعاً نمی‌کنند؛ من می‌دانم. خیلی از اینها کسانی هستند که اهل دینند؛ اهل تضرعند؛ اهل ماه رمضانند؛ اهل گریه و دعایند؛ منتها توجّه ندارند که چه کسی پشت این سیاست رفع حجاب و مبارزه‌ی با حجاب است. جاسوس‌های دشمن، دستگاه‌های جاسوسی دشمن، دنبال این قضیه هستند. اگر بدانند، حتماً نمی‌کنند.^۳

۱. اشاره به اغتشاشات در چند شهر در پاییز ۱۴۰۱.

۲. بیانات در دیدار اқشار مختلف بانوان، ۱۴/۱۰/۱۴۰۱.

۳. بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۵/۰۱/۱۴۰۲.

علیه حجاب خیلی کار شد؛ [اما] چه کسی ایستادگی کرد در مقابل این تلاش‌ها و فراخوان‌ها؟ خود زن‌ها؛ زن‌ها ایستادگی کردند. آنها امیدشان به همین زن‌هایی بود که شما به آنها می‌گویید بد حجاب؛ امیدشان به اینها بود. اینها امیدشان این بود که همین‌هایی که حجاب نیمه‌کاره دارند، به کُلّی کشف حجاب کنند، ولی نکردند؛ یعنی زدند تو دهن آن تبلیغ‌کننده و فراخوان‌فرستنده

شما بانوان فرزانه و دانشور و فهیم و باسواد، الحمدلله همه جا هستیید... یکی از کارهای مهمّ شما همین است که فاجعه‌آمیزی نگاه فرهنگی غربی به مسئله‌ی جنسیت و مسئله‌ی زن را افشا کنید؛ به همه بگویید؛ بعضی‌ها نمی‌دانند. در داخل کشور خودمان هم بعضی‌ها نمی‌دانند؛ در بیرون هم خیلی‌ها نمی‌دانند؛ در کشورهای اسلامی [خیلی‌ها] نمی‌دانند. کشورهای اسلامی تشنه‌ی فهمیدن این جور چیزها هستند... کشورهای غربی هم همین جور. امروز خب ارتباطات فضای مجازی خیلی آسان است. شما می‌توانید ارتباطات فضای مجازی بگیرید و زمینه‌سازی کنید برای اینکه توجه کنند و این مفاهیم را در قالب گزاره‌های کوتاه و گویا... تنظیم کنید و بفرستید برای فهم افکار عمومی این هشتگ‌سازی‌ها و مانند اینها که هست. اینها امروز خیلی امکان بزرگی است برای شما که در اختیار شماست.^۱

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف بانوان، ۱۴۰۱/۱۰/۱۴.

جان کلام:

زنِ مسلمانِ ایرانی، معلمِ ثانیِ زنانِ جهان

امروز در این جا برای تعظیم به ارتش هزاران نفره‌ی زنان شهیدی گرد آمده‌اید که در تغییر مسیر تاریخ اسلام و کشور، نقشی شایسته ایفا کردند و سربلند به محضر خدای متعال رفتند؛ لشکری از فرشتگان که از جان مقدس خویش در راه اسلام مایه گذاردند. تماشاچی نبودند و قدم در میدان عمل نهادند و در نقش معماران ایران جدید ظاهر شدند.

اینان زنان بزرگی بودند که تعریف جدیدی از «زن» به شرق و غرب ارائه کردند. زن در تعریف غالباً شرقی، همچون عنصری در حاشیه و بی نقش در تاریخ سازی، و در تعریف غالباً غربی، به مثابه موجودی که جنسیت او بر انسانیتش می چربد و ابزاری جنسی برای مردان و در خدمت سرمایه داری جدید است، معرفی می شد.

الگوی سوم؛ زن مسلمان ایرانی

شیرزنان انقلاب و دفاع مقدس نشان دادند که الگوی سوم، «زن نه شرقی، نه غربی» است. زن مسلمان ایرانی تاریخ جدیدی را پیش چشم زنان جهان گشود و ثابت کرد که می توان زن بود، عفیف بود، محجبه و شریف بود و در عین حال، در متن و مرکز بود. می توان سنگر خانواده را پاکیزه نگاه داشت و در عرصه‌ی سیاسی و اجتماعی نیز سنگر سازی های جدید کرد و فتوحات بزرگ به ارمغان آورد. زنانی که اوج احساس و لطف و رحمت زنانه را با روح جهاد و شهادت و مقاومت درآمیختند و مردانه ترین میدان ها را با شجاعت و اخلاص و فداکاری خود فتح کردند.

در انقلاب اسلامی و در دفاع مقدس، زنانی ظهور کردند که می توانند تعریف زن و حضور او در ساحت رشد و تهذیب خویش، و در ساحت حفظ خانه‌ی سالم و خانواده‌ی متعادل، و در ساحت ولایت اجتماعی و جهاد امر به معروف و نهی از منکر، و جهاد اجتماعی را جهانی کنند و بن بست های بزرگ را درهم بشکنند. اقتدار

و جذبه‌ی تازه‌ای به برکت خون این زنان مجاهد در عصر جدید ظهور کرده است که زنان را ابتدا در جهان اسلام تحت تأثیر قرار داد و دیر یا زود در سرنوشت و جایگاه زنان جهان دست خواهد برد.

جای برای «ضد زن»ها وجود ندارد!

تا آفتاب درخشان خدیجه‌ی کبری علیها السلام و فاطمه‌ی زهرا علیها السلام و زینب کبری علیها السلام می‌درخشد، طرح‌های کهنه و نو «ضد زن» به نتیجه نخواهد رسید و هزاران زن کربلایی مانده تنها خطوط سیاه ستم‌های ظاهری را در هم شکسته‌اند، بلکه ستم‌های مدرن به زن رانیز رسوا و بی‌آبرو کرده و نشان داده‌اند که حق کرامت الهی زن، بالاترین حقوق زن است که در جهان به اصطلاح مدرن، هرگز شناخته نشده و امروز وقت شناخته شدن آن است.

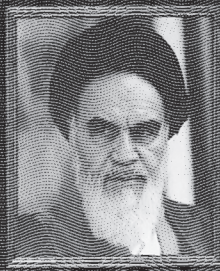

الگوی سوم، «زن نه شرقی، نه غربی» است. زن مسلمان ایرانی تاریخ جدیدی را پیش چشم زنان جهان گشود.

به خانواده‌ی این شهیدان و الامقام تبریک می‌گوییم و امیدوارم که به برکت خون این زنان شریف و مجاهد، رسانه‌ها و هنرمندان و فرزندان و سینماگرانی بتوانند جهاد بزرگ زن ایرانی مسلمان را به دنیا که سخت محتاج شناختن آن است، بنمایانند. زن مجاهد مسلمان ایرانی، معلم ثانی برای زنان جهان خواهد بود؛ پس از معلم اول که زنان مجاهد صدر اسلام بودند. سلام خدا بر بانوی بزرگ اسلام حضرت فاطمه‌ی زهرا علیها السلام و بر همه‌ی زنان بزرگ صدر اسلام و بر بانوان فداکار و ازجان گذشته‌ی ایران اسلامی^۱.

۱. پیام به کنگره‌ی «هفت هزار زن شهید کشور»، ۱۳۹۱/۱۲/۱۶.

ارتباط با ما

از جناب عالی تقاضای گردد
جهت اصلاح و ارتقاء کیفی متن حاضر،
پیشنهادهات، انتقادات و نظرات خود را

از طریق پیام رسان ایتابه شماره

 ۰۹۹۰۱۲۲۰۱۱۷

یا شناسه

 @Neshast_Bayenat

ارسال نمایند.

باتشکر

کانال بینات در آپارات:
[aparat.com/NeshasteBayenat](https://www.aparat.com/NeshasteBayenat)

کانال بینات در ایتا:
eitaa.com/neshastebayenat